'KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... $
Kanadoj ir užrubežiuose .... $

Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose .... $
Amerikoje .....

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 39 Telephone: So. Boston, 506-M. SO. BOSTON, MASS., 29 RUGSĖJO-SEPT., 1920 M. Telephone: So. Boston, 506-M. Metai XV.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 8, 1879.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 29, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Lenkai pertraukė Derybas su Lietuviais Kalvarijoj.

IR TUOJAUS UŽPUOLĖ LIETUVĄ.

Dabar jie plėšia gyventojus; turtą ir skerdžia žydus.

Varšuva. — Lenkų-Lietuvių derybos Kalvarijoj tapo pertrauktos praėjusį ketvergą. Lenkai reikalavo, kad lietuviai atitrauktų savo kariumenę už tos linijos, kurią Vyriausioji Sąjungininkų Taryba yra nustačius 8 gruodžio 1919 metų ir kad Lietuva užsilaikytų neutraliai lenkų karėj su rusais.

Po trijų dienų derybų lietuviai sutiko savo kariumenę atitraukti, bet pareikalavo, kad lenkai ir savo kariumenę tiek pat nuo tos linijos atitrauktų.

Lenkai šitą reikalavimą atmetė, aiškindami, kad tai butų laužymas Lenkijos savystovybės teisių ir trukdytų jai karę su rusais. Todel lenkų delegatai pametę derybas ir sugrįžo į Varšuvą.

KALVARIJOS KONFERENCIJA.

Šiomis dienomis Lenkijos agentų ir jos pritarėjų rupesniu Amerikos spaudoj pasipylė daugybė melagingų žinių. Ten rašoma, buk lietuviai po tarybų Kalvarijoj pirmutiniai pradėję šaudyti į lenkus, ir buk tik delei tos priežasties lenkai pradėję savo užpuolimą ant lietuvių fronto. Dar priduriama, buk musu užsienio ministeris Dr. Puryckis pasiuntęs telegramą lenkų ministeriui Lubomirskiui, atsiprašydamas delei to šaudymo, ir daug kitų nesąmonių, paeinančių iš Varšuvos.

Be to, delei paskutinių įvykių lenkų-lietuvių fronte ir rimtoji, galima sakyt, oficialė spauda daro visai netinkamų išvadų.

Kaip žinoma, lietuvių delegacija Kalvarijoj buvo pareiškusi, jog ji sutinka atitraukti savo kariumenę iki tos linijos, kurią buvo nustatęs 8 gruodžio anglų užsienio ministeris Curzon, tik pasiulė lenkams, kad ir jie atsitrauktų nuo tos linijos ir sudarytų neutralę zoną, kad miestus Seinus ir Punską palikus toj neutralėj zonoj. To buvo reikalaujama vien delei tos priežasties, jog Seinuos ir Punske 8 ir 9 rugsėjo lenkų kariumenė yra padariusi žydų ir šiaip gyventojų plėšimą, stačiai biauriausias skerdynes, ir todel sutinkant su gyventojų reikalavimu, kad jie vel nebutų lenkų globai pavedami, ir buvo reikalauta, kad šie miestai liktusi neutralėj zonoj.

Tuo tarpu duodama kai kurių laikraščių interpretacija, buk lietuviai reikalave tos zonos tik tuo tikslu, kad sustiprinus bolševikų padėtį arba kad praleidus per ją internuotus Prusuose apie 40,000 rusu kareivių.

Kaip žinoma, lenkai nesutiko palikti nei Seinų, nei Punsko neutralėj zonoj, ir iš Kalvarijos išsidangino grąsindami, kad nuo 6 v. ryto rugsėjo 19 d. pradėsią savo antpuolius. Ir rugsėjo 19 dieną iš Varšuvos Associated Press agentura jau skelbia pasigirdama, kad mušiai prasidėję. Gautosios žinios iš Kauno patvirtino, jog lenkų žvalgyba į pietus nuo Seinų pradėjo žygiuoti pirmyn, bet lietuvių kareivių ugnimi buvo atmušta. Reiškia lenkai išpildę savo grąsinimus Kalvarijoj ir pirmutiniai užpuolė ant Lietuvos.

Be to da tvirtinama, buk lietuviai atsisakę tartis Tautų Lygoj, buk jie "užkimšę ausis" ir nebenori atiduoti Tautų Lygai rišti klausimą apie sieną tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Kad visa tai yra pramanyta neteisybė, patvirtina gautasis Lietuvos Atstovybės Amerikoje nuo vice-pirmininko Klimo kablegramas, kuris sako: "Užvakar ir vakar (rugsėjo 20 ir 21) lenkai didelėmis pajėgomis užpuolė mus, perėjo 8 gruodžio liniją ir prasiveržė ligi ežero Galatos, Kapčiamiesčio upės ir Baltosios Ančios. Protestuokit prieš tuos naujus užpuolimus ir skubiai darykite viską sustabdymui, nes Lietuvos vyriausybė sutinka taikai rišti ginčų klausimus betarpiai, arba kad ir Tautų Lygoj."

Tokia tat yra bendra padėtis.

Visus tuos faktus Lietuvos Atstovybė Amerikoje įteikė Valstybės Departamentui ir pareiškė, jog Lietuvos vyriausybė sutinka taikai rišti ginčų klausimą kaip su pačiais lenkais, taip ir Tautų Lygoj, ir protestuoja prieš naują lenkų antpuolį ant Lietuvos. Podraug buvo atremtos ir visos neteisingos žinios apie pramanytus lietuvių siekimus.

Liet. Informacijų Biuras.

LENKAI PAĖMĖ SEINUS KAPČIAVĄ IR 1,000 LIETUVIŲ.

Iš Varšuvos pranešama, kad tarp Suvalkų ir Gardino-Vilniaus geležinkelio lenkai sumušė lietuvius, paėmė Senų ir Kapčiavo miestus, 1,000 belaisvių dvi batarėjas lauko artilerijos, vieną batarėją sunkiųjų kanuolių ir 26 kulkasvaidžius. Ir tuo paciu laiku lenkai skelbia, buk pirmutiniai užpuolimą pradėję lietuviai.

GENEROLAS PRIĖMĖ KUNIGYSTĘ.

Italų generolas Alfonso Fusco, kuris dalyvavo karėje su austrais ir buvo keliuose mušiuose, dabar išėjo į kunigus.

DIDELI KARŠČIAI.

Šiomis dienomis apie Bostoną užėjo dideli karščiai. Springfielde karštis užmušė vieną moterį.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 29, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

DEBSAS IR WALL STREETO EKSPLIOZIJA.

Socialistų Partijos kandidatas į prezidentus E. Debsas, kuris dabar sėdi Atlantos kalėjime, išgirdęs apie baisią ekspliozinją ant Wall streeto, pasakė: "Kaip sau norit, bet kalėjime sėdėti kartais irgi buna naudos. Jeigu prieš tą ekspliozinją aš bučiau sakęs New Yorke prakalbą, tai taip ir žinokit, kad šiandien jie mane už ją kaltintų. Bet dabar aš turiu puikų prirodymą, kad tą dieną aš negalėjau New Yorke buti."

Bolševikai davė lenkams 10 dienų pertraukt karę.

JIE REIKALAUJA PRIPAŽINIMO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS.

Ukrainoj ir Baltgudijoj turi but paliktos sovietų valdžios.

Ryga. — Sovietų atstovas Joffe įteikė lenkų delegacijai rusų valdžios paliaubų išlygas ir davė jai 10 dienų laiko duoti atsakymą. Jei per tą laiką lenkai su tom išlygom nesutiks, rusai rengsis prie karės per visą žiemą.

Trumpai suglaudus rusų išlygos yra tokios:

Kadangi lenkų delegacija pareiškė, jog ji negalinti priimti Rusijos ir Ukrainos pirmutinių išlygų, o ypatingai ji nesutinka sumažinti Lenkijos armiją, demobilizuoti karės darbus ir pavesti Rusijos reikalams Volkoviškio-Grajevo geležinkelį, tai Rusijos valdžia šitas sąlygas atsiima ir kreipsis į Ukrainos respubliką, prašydama, kad ji taip pat sutiktų jas atsiimti.

Toliaus, rusai sutinka pravesti Lenkijos rubežių daug toliau į rytus nuo Curzono linijos, kas reiškia, jog del rubežių klausimo ginčų su sovietų valdžia nebus. Nurodžius, kad rusų valdžia padarė viską, kas tik galima, kad taika kuogreičiausia įvyktų, nota sako:

"Visos Rusijos centralis komitetas skaito reikalingu pranešti, jog šitas pasiulymas turi galios tik per 10 dienų; jeigu į tą laiką prie taikos nebus prieita, liaudies komisarų taryba turės teisės tą pasiulymą pakeisti."

Šitie pasiulymai duoda vilties, kad taika greitai įvyks. Joffe sako, kad rusai labai nenori vesti karės per žiemą.

Galicijos klausimą Joffe reikalauja pavesti išspresti patiems gyventojams (ne vienam proletariatui, kaip pirma buvo reikalaujama), o Ukrainoj ir Baltgudijoj turi pasilikti sovietų valdžios, taip kaip dabar yra. Lietuvos valdžios nepriguimybę Lenkija taip pat turi pripažinti.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 29, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Kynai išvijo rusų juodašimčius.

IR UŽDARĖ JŲ ATSTOVYBĘ.

Washingtono diplomatai labai tuo susirupinę.

Iš Pekino pranešama, kad Kynų valdžia uždarė tenai rusų juodašimčių "valdžios" atstovybę, pertraukė su jais visus santikius ir liepė jų atstovui išsikraustyti.

Del šito atsitikimo labai susirupino Washingtono diplomatai, nes jie mano, kad Kynų valdžia busianti uždarius tą atstovybę Maskvos valdžiai to reikalaujant, o tas jau reikštų, kad sovietų valdžia turi daug įtekmės Kynuose. Tarp Pekino ir Maskvos valdžių jau nuo kelių mėnesių ėjo derybos, ir galimas esąs daiktas, kad tarp jų buvo padaryta sutartis.

Bolševikų valdžia siulė Kynams tokią sutartį, sulyg kurios visos seniau padarytos sutartįs tarp Kynų ir Rusijos butų panaikintos, o Kynų valdžia užtąi turėtų uždaryti Pekine rusų reakcininkų legaciją ir pripažint sovietų valdžią. Panaikinimas senos Rusų-Kynų sutarties pakeistų Rusijos pilėčių (kapitalistų) padėtį Kynuose, atimdamas jiems speciales teises, ir pakeistų Kynų Rytų geležinkelio stovį.

Todel dalykų žinovai Washingtone sako, kad jeigu Kynai tokią sutartį su bolševikais padarė, tai didžiosios Europos valstybės turės į tai įsikišti ir nuspręsti, ir Kynai gali taip elgtis, ar ne. Kas del išvarymo iš Pekino rusų juodašimčių, tai esąs vidujinis Kynų valstybės dalykas, į kurį kitos šalis neturi teisės kištis; bet panaikinimas senos sutarties su Rusija sudaras pavojingą precedentą visų valstybių "extra- teritorialėms" teisėms Kynuose.

Todel labai galimas daiktas, kad Europos imperialistai dabar bandys prie Kynų prisikabint ir užpuolę ant jų išgrobti jų žemę.

LENKAI PAĖMĖ GARDINĄ.

Iš Varšuvos pranešama, kad po smarkių mušių, lenkų kariumenė paėmusi Gardino miestą, kuris stovi netoli Lietuvos rubežiaus. Kartu su Gardinu lenkai sakosi paėmę daug belaisvių ir karinės medžiagos. Lenkai dirbo keliolika dienų, pakol apsupo Gardiną iš visų pusių. Maskva prisipažįsta, kad sovietų kariumenė pasitraukusi iš Gardino už Nemuno.

BARUCH DAVĖ DEMOKRATAMS $87,000.

Wall streeto mekleris ir artimas prezidento Wilsono sebras Baruch prisipažino, kad jis davė demokratų rinkimams išviso $87,000.

126,000 DARBININKŲ GRĄSINA STREIKU.

126,000 darbininkų mes darbą ir visoj West Virginijos valstijoj bus apskelbtas generalis streikas, jeigu federalė kariumenė bus vartojama ne konstitucinėms piliečių teisėms ginti, bet kaipo įrankis streikams laužyt, pasakė 17-to Angliakasių Unijos Distrikto pirmininkas Keeney savo pranešime, kurį jis paskelbė Charlestone pereitą ketvergą.

Tečiaus pirma, negu imtis tokio griežto žingsnio, unija reikalausianti, kad kasyklų savininkų assosiacija pasirupintų geruoju kariumenę iš West Virginijos iškraustyt.

56 DIRBTUVIŲ STREIKAS ROCHESTERYJE.

Rochesteryje mašinistų unija apskelbė streiką prieš American Can Co. Streikas paliečia 56 tos kompanijos dirbtuves.

SUĖMĖ 3 POLICMANUS.

Bostone suimta trįs policmanai už įsilaužymus ir vagystes. Jie išlaužė ir įžplėšė dvi krautuves. Tai bent "tvarkdariai!"

WRANGELIS PAĖMĘS 10,000 BOLŠEVIKŲ.

Iš Sevastopolio pranešama, kad juodašimčių vadas generolas Wrangelis pietų Rusijoj keliais pasekmingais žygiais sunaikinęs arba paėmęs nelaisvėn beveik visas svarbesnes 13-tos sovietų armijos dalis. Bolševikų liekanos bėgančios Ekaterinoslavo linkui arba kiton pusėn Dniepro. Wrangelis sakosi į šešias dienas paėmęs daugiau kaip 10,000 belaisvių.

FRANCUZIJA TURI NAUJĄ PREZIDENTA.

Francuzų respublikos prezidentu tapo išrinktas Aleksandras Millerand'as. Iš 786 parliamento balsų, jisai gavo 695. Socialistai už jį nebalsavo. 69 socialistų deputatai mėtė savo balsus už kandidatą Delory. Be to da buvo atrasta 100 visai baltų balsavimo blankų. Kiti kandidatai gavo 22 balsu.

VOKIEČIAI MATO PAVOJŲ.

Išrinkimas Millerand'o į Francuzijos prezidentus sukėlė Vokietijoj labai juodų minčių. Visa Vokietijos spauda sako, kad iš Millerand'o negalima nieko daugiau tikėtis, kaip tik Vokietijos sunaikinimo.

416,000,000,000 MARKIŲ SKOLOS.

Berlino "Tageblatt" sako kad finansinių ekspertų apskaitymu, Vokietijos skola kartu su karės kontribucijomis, dabar siekia 416 bilionų markių.

ATMETĖ TREČIAJĮ INTERNACIONALĄ.

Šveicarijos Socialistų Partija galutinai nutarė nesidėti prie Trečiojo Internacionalo, kurį valdo Maskva.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 29, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Italijos miestuose eina kruvina kova; daug užmuštų.

TURINE 12 ŽMONIŲ UŽMUŠTA IR 100 SUŽEISTA.

Maskva ragina darbininkus imti valdžią į savo rankas.

Roma. — Sumišimai Turine nesiliauja šaudymas iš karabinų kartais priima tikros karės pobudį. Apie 100 žmonių jau sužeista ir 12 užmušta, tų tarpe ir nacionalistų vadas Santini.

Ant San Carlo aikštės ties policijos nuovada buvo mesta bomba, bet nieko neužgavo, tik apgriovė kaikurias triobas. Policija ir kariumenė areštavo daugiau kaip 200 žmonių.

Darbininkų Sąjunga išleido rezoliuciją, kviesdama žmones užsilaikyti ramiai ir prievarta neardyti derybų, kurios dabar eina del metalo darbininkų ginčo. Rezoliuci ją atspausdino socialistų organas "Avanti." Išrodo, kad agitaciją Turine veda kraštutiniai kairieji elementai, kurie visuomenės pritarimo neturi. Vieną sykį ant gatvių pasirodė gatvekariai apkabinti plakatais, ant kurių buvo rašoma: "Lai gyvuoja Leninas," "Mirtis karaliui," "Mirtis karališkai gvardijai," ir tt. Bet kaip tik tie gatvekariai atėjo į miesto vidurį, žmonės juos apsupo, konduktorius nutraukė, sumušė, o plakatus suplėšė į skutus.

Tečiaus tuo pačiu laiku spaustuvninkai dirbantieji prie laikraščio "Nazione" (tauta) paskelbė, kad jie paėmė jį į savo rankas ir pats jį leis. Laikraščio reikalams į vieną banką padėta 3,000,000 lirų. Sakoma, kad tie pinigai atėję iš Rusijos.

Ant karališkos gvardijos žmonės buvo padarę užpuolimą. Kada ant gatvių pasirodė kariumenė, tuojaus prasidėjo šaudymas. Darbininkai vartojo daugiausia rankines bombas. Darbininkai išėjo iš dirbtuvių didelėmis spėkomis ir per dvi vandas ėjo kruviniausia kova. Į kariumenės trokus nuo batos pylėsi šuviai. Didžiausis susirėmimas buvo apie tą vietą, kur buvo užmuštas vienas gvardiečių. Paskui pribuvo daugiau kariumenės ir gatvės buvo nuvalytos.

Vėliaus kova prasidėjo apie Ports Palazzo ir vėl kulkasvaidžiai tarškėjo per valandą laiko. Vėliau vakare tvarka buvo įvykinta, bet krautuvės ir hoteliai visi užsidarė. Visose strategiškose vietose tapo sustatyti kulkasvaidžiai ir abidvi pusi vėl pasirengusios į kovą.

Trečiojo Internacionalo vildomasai komitetas pasiuntė streikuojantiem darbininkams patarimų, kur tarp kitako sakoma:

"Jus negalit tikėtis laimėti užimdami vien tik dirbtuves. Burzuazija neduos jum žalios medžiagos nei rinkų. Jums butinai reikia nuversti buržuaziją, suorganizuoti savo valdžią ir apskelbt proletariato diktaturą. Tiktai tame yra jusų išganymas. Kitaip sunaikinimas puikiai pradėto jusų judėjimo bus neišvengiamas."

Milano Darbininkų Butas išleido manifestą, pareikšdamas savo nepasitenkinimą delei padarytos Romoj sutarties. Manifestas sako, kad toji sutartis pertraukia kovą ir pataria darbininkams nusiginkluoti. Bet ateis valanda, sako manifestas, kuomet darbininkams reikės stoti į galutiną kovą. Todel ginklai mums reikalingi ir mes jų nepadėsime, sako Milano darbininkai.

DARBININKAI UŽIMA PALOCIUS.

Iš Romos pranešama, kad beturčiai žmonės tenai socialistams patariant pradėjo imti miesto pakraščiuose turčių namus, kurie per vasarą stovi tušti. Paskutinėmis dienomis bėdini darbininkai užėmę jau kelis palocius. Tarp kitų buvo užimta ir kunigaikščio Torlonijos pagarsėjusi villa Albani. Žmonės susinešė tenai savo daiktus ir apsigyveno, bet nepoilgam atėjo policija ir išvijo juos.

ANGLŲ ŽVĖRIŠKUMAI AIRIJOJ.

Anglų policija Airijoj pereitą sąvaitę užpuolė Balbrigano miestelį netoli Dulbino ir beveik visą jį sunaikino, keršydama jo gyventojams už užmušimą inspektiriaus Burke'o ir pašovimą jo brolio.

Du žmogu policija užmušė ant vietos, o keliolika sužeidė. Daug namų buvo padegta ir viena mezginių dirbtuvė sunaikinta.

Miestelyje užviešpatavo tikras teroras ir gyventojai pradėjo bėgti į visas puses pėsti ir važiuoti, palikdami savo mantą ir namus.

Policija užpuolė ant miestelio pačiam vidurnaktyje ir tuojaus pradėjo pustymo darbą. Ji pradėjo laužtis į visuomenės įstaigas ir privatinius namus ir deginti juos, neduodama žmonėms laiko nei apsirengti. 28 gyvenami namai tapo sudeginti iki pamatų. Iš mezginių fabrikos, kuri buvo didžiausia visoj Airijoj, taipgi tik pelenai teliko. Šitą darbą atliko 50 ginkluotų policiantų.

ATSISAKĖ VEŽTI KARIUMENĘ.

Italijos jurininkai atsisakė dirbti ant laivo "Koblenz," nes atėjus jam iš Bombajaus į Triestą, tenai įsėdo ant jo 500 kareivių, siunčiamų į Veneciją. Jurininkai pareiškė, kad jie nedirbsią ant jokio laivo, "kuriuo bus siunčiami kareiviai prieš darbininkus."

APŽVALGA

IŠTVIRKIMAS LIETUVOS VALDŽIOJE.

Atėję iš Lietuvos laikraščiai praneša baisių dalykų. Karės stovio įvedimas tenai tiek davė komendantams nepažabotos sauvalės, tiek juos ištvirkino, kad begirtuokliaudami jie pradėjo šaudyt vieni kitus už mergas. Taip Kauno komendantas Mikuckis iš keršto del kokios ten moteriškės užmušė fabrikantą Dirsę, o kiti trįs generolai, siunčiami karės frontan, sustojo pakelėj ir pradėjo taip girtuokliauti, kad rodėsi, jog jie nusilaks mirtinai.

Del šito valdininkų ištvirkimo "Socialdemokratas" 26 rugpiučio numeryje sako:

"Svarstant karo padėties klausimą, socialdemokratų frakcija Seime pareiškė, kad ji yra priešinga karo padėties įvedimui. Ji sakė, kad karo padėtis tik tvirkina komendantus ir miliciją, leisdama jiems daugiau sauvaliauti...."

Ir kad prie to priėjo, "Socialdemokratas" nurodo pavyzdį:

"Šit, kad ir garsusis Kauno komendantas Mikuckis, kurs buvo laikomas kaipo 'smarkus' ir 'mokąs suvaldyt,' iš keršto ant gatvės nušovė žmogų, jauną fabrikantą Dirsę, supykęs ant jo del kokios tai moteriškės."

Prie kokių aplinkybių šitą kriminališką darbą Kauno galva atliko, tai plačiau papasakoja Yčo-Smetonos partijos organas "Tauta". Girdi:

"Šeštadienio vakarą Metropolio bufete, kurį išnuomuoja kažinkam Inteligentų Kliubas, Kauno komendantas Juozas Mikuckis kėlė vakarienę. Stalan sodino bet ką pažįstamą. Apie vidurnaktį jis pakilo nuo stalo, paprašė A. Dirsę, kad užmokėtų sąskaitą ir jo 'soderžanką' Balandienę palydėtų jo naman, o pats išėjo neva reikalais, bet pasirodė kareivių kliube. Čia pavelijęs žaisti ilgiau, negu įstatymai leidžia, padaręs skandalą — viešai pareikalavęs jam palikt dailią panelę, ir gerai po 12 išėjo. Apie pirmą ties savo namais šuviu į pakaušį nudėjo A. Dirsę."

O tečiaus šitas paleistuvis ir žmogžudys netik nesuimtas, sako "Tauta," bet dar—

"...viršininko Merkio apstatytas kareiviais, kad jo negalėtų suimti ir kaip įstatymai reikalauja, pasodinti į kalėjimą. Tardymo vis nėra."

Piktadaris, kaipo karininkas, turėt but teisiamas karės teismo ir už tokį prasižengimą nubaustas mirtimi. Tečiaus vyriausybė šitą niekadėją aiškiai užtaria ir karės teismas nusprendęs, kad Mikuckis pavartojęs savo ginklą žmogžudystei "ne kaipo komendantas," o tik kaipo "privatinis asmuo," ir esąs teistinas civilio teismo, iš kurio tegalįs gauti apie porą sąvaičių arešto.

Bet visuomenė šiuo skandalu esanti baisiai pasipiktinusi, o ypač, kad tuo pačiu laiku išėjo aikštėn da trijų generolų beprotiškas girtuokliavimas. "Tauta" rašo:

"Visuomenė žmogžudžiui karo padėties žvilgsniu reikalauja lauko teismo, lygiai, taip ir savališkai apleidusiems generalio štabo pareigas girtuokliams generolams: Katchei, Nastopkai, ir Jakaičiui. Ypač kad jie kelyje į frontą savališkai sustoję kelioms dienoms mirtinai gerti. Paskalai apie tą generolų paskyrimą vadais į frontą baimė perima visą visuomenę.

"Protekcija, ypač komendante, sakoma, nebepavyksianti, kaip pavyko proteguoti kitus užmušėjus delko kartkarčiais Seime skundės Soc.-demokratai."

Kalbėdamos apie šituos ištvirkėlius, Chicagos "Naujienos" sako:

"Tai stambūs asmens Lietuvos valstybėje. Vienas— laikinosios sostinės galva; kiti trįs — Lietuvos kariumenės vadai.

"Pirmasis, pasirodo, yra paleistuvis ir žmogžudys, o šie trįs— girtuokliai, nepaisantįs savo pareigų."

"Naujienos" nurodo, kad apie Lietuvos valdininkų tvirkimą senai jau buvo žinių, tečiaus krikščionių-demokratų valdžia nesirupina tuos blogumus prašalinti.—

"Net socialdemokratų protestai negalėdavo priversti ją prie to. Valdžia ir jos remėjai turėjo svarbesnių darbų. Reikia kovot su darbininkų judėjimu; reikėjo gaudyt 'bolševikus.'

"Taigi tie blogumai, kaip kokia votis ant valstybės kuno, augo ir augo — kol truko. Įvyko skandalas. Visuomenė sujudo. Ir patys atžagareiviai tapo priversti 'pasipiktinti.' "

Šitą apsireiškimą "Naujienos" vadina tiesiog Lietuvos valdžios supuvimu. Jos sako:

"Lietuvos valstybė iš pat pradžių buvo tveriama, kaipo įrankis viešpataujančioms klesoms pavergti ekonominiai silpnasias klesas, darbininkus.

"Tokią pradžią jai darė kaizerinės okupacijos laikais' įsikurusioji Valstybės Taryba, vadovaujama kunigų ir dvarininku. Tokia ji buvo ir smetoninės valdžios laikais. Ir tokia pat ją stengiasi palaikyti dabartinė valdžia, išėjusi iš klerikalų kontroliuojamo Steigiamo Seimo.

"Ir delto tai Lietuvos valstybėje turėjo progos susisukti lizdus tokie gaivalai, kaip komendantas Mikuckis arba generolai Katche, Nastopka ir Jakaitis."

Tai ve, kas darosi krikščionių demokratų valdžioje! Bet su savo šalies darbininkais ji nuolat veda karę.

DEL LSS. ORGANO.

Lietuvių Socialistų Sąjungoj dabar svarstoma organo klausimas. Tuli draugai pataria Sąjungai leisti laikraštį prenumeratos keliu (pirma LSS. nariams organas buvo duodamas už mėnesines mokestis).

Kad organas butų Sąjungai geras daiktas, apie tai niekas nesiginčys; bet klausimas, ar prie dabartinių sąlygų Sąjunga išgalės jį palaikyti?

Mums rodos, kad ne. Musų organizacija da nespėjo sustiprėti po "komunizmo" ligos. Atsikėlusių kuopų da nedaug, ir tos pačios labai praretėjo. Tuo tarpu išlaidų yra labai daug ir mokestįs Partijai pakilo. Pirma sąjungietis mokėdavo apie 33 centus mėnesiui ir da gaudavo už tai "Kovą." Dabar jis turi mokėti 50 centų organizacijai, o jeigu da uždėt ant jo "ekstra" mokestį laikraščio palaikymui, tai jam pareis mokėti apie $1 į mėnesį, irkažin da ar to užteks.

Šitaip narius apsunkinus, Sąjunga negalėtų augti, nes darbininkams butų persunku prie jos prigulėti. Taigi musų nuomonė, kalbėti apie nuosavą organą da peranksti.

ŽMONĖS BOIKOTUOJA LIETUVOS LAIKRAŠČIUS.

Lietuvos laikraščiai nusiskundžia, kad prieš karę, kuomet Lietuva buvo po caro valdžia, žmonės daug daugiau skaitydavo laikraščius, negu dabar. "Lietuvos Ukininkas" 33-čiu savo numeriu sako:

"Prieš didįjį karą, nežiurint į musų valdžios nepalankumą lietuvių spaudai, žmonės kas kart ėmė plačiau skaityti laikraščius, žiurėjo į juos, kaip į savo patarėjus.

"Po karo visų laikraštininkų pastebėta yra, kad dabar žmonės daug mažiau skaito. Todel žmonėse platinasi visokios nesąmonės, visoki apgavikai turi galimybės prigaudinėti. Visoki baisųs gandai platinasi žaibo greitumu, erzina sunervuotus žmones. Tuo tarpu iš laikraščių butų galima sužinoti tikrą teisybę.

"Antra vertus, mes statome iš naujo savo gyvenimą. Kaip mes jį pastatysime, jei žinių neturėsime? Tuomet darysime taip, kaip mano tėvas taip padarė ir gyveno ir aš taip darysiu."

Šitokiu budu "Liet. Uk." nori itikinti žmones, kad jie turi jį butinai skaityt. Kitaip, jie gali pražuti.

Bet jeigu žmonėms kas nepatinka, tai jau sunku jiems įgirti.

Kodel gi Lietuvos laikraščiai žmonėms dabar nepatinka? Kodel, daleiskime, "Lietuvos Ukininką" žmonės taip mėgdavo caro laikais, o dabar jau nebenori jį skaityt?

Mums šita paslaptis aiški. Žmonės tuomet buvo sunkiai prispausti caro valdžios letena. Iš jų lupo didelius mokesčius, o duot jiems nieko neduodavo. Caro valdžia neleido jiems nei organizuotis, nei susirinkimų laikyt. "Lietuvos Ukininkas" prieš tą valdžią tuomet kovojo, ir delto žmonės jį mylėjo.

Lietuvos valdžia dabar elgiasi su darbininkais taip pat, kaip ir caro valdžia elgdavosi. Ji uždarinėja jų laikraščius, ji draudžia jų organizacijas, ji areštuoja jų vadus ir ardo suvažiavimus. Bet "Lietuvos Ukininkas" šitų valdžios darbų nesmerkia ir skriaudžiamų darbininkų jau nebeužtaria. Priešingai, jisai stoja už valdžią, jisai palaiko priespaudos pusę.

Tai ve, kodel žmonės meta "Lietuvos Ukininką" skaitę. Tegul jį skaito komendantai Mikuckiai ir tokie generolai, kaip Katchę, nes jis palaiko jų pusę ir gina karės stovį. Jisai pasidarė tikras reakcijos šalininkas. Darbininkams nėra kas "Lietuvos Ukininke" skaityt.

Su kitais Lietuvos laikraščiais da blogiau. Krikščionių demokratų leidžiami organai dabar visai sujuodašimtėjo. Tik vienas "Socialdemokratas" kovoja su reakcija.

DEBSO PRANEŠIMAS.

Socialistų Partijos Centro Komitetas gavo nuo draugo Debso iš kalėjimo sekantį pranešimą, kurį jis prašo paskelbti visiems Amerikos socialistams:

"Pasakykit draugams, jog aš einu su jais žingsnis į žingsnį ir matau vien tik laimėjimą musų idėjai."

Tikri socialistai priims šitą pranešimą kaipo paskatinimą da daugiau įtempti savo jėgas, idant ateinančiais rinkimais šita idėja, del kurios senelis Debsas sėdi kalėjime, ištikrųjų įgytų kuodidžiausius laimėjimus.

VĖL PRAŠALINO SOCIALISTŲ ATSTOVUS.

Pereitam "Keleivio" numeryje rašėm, kad specialiuose rinkimuose New Yorko žmonės vėl išrinko savo atstovais legislaturon tuos penkis socialistus, kuriuos plutokratai buvo anuomet prašalinę.

Gi šiame "Keleivio" numeryje prisieina pranešti, kad legislaturos reakcininkai ir vėl nutarė socialistų neįsileisti. Tiesa, šį kartą jie tik tris socialistus nutarė prašalinti, o dviem leido savo vietas užimti; bet tiedu negalėjo eiti legislaturon, kuomet kiti jų draugai, taip pat piliečių išrinkti, metami laukan. Todel visi penki socialistai apleido legislaturą.

Kai kuriem gali išrodyt, kad šitaip dalykams stovint, socialistams visai neapsimoka dalyvauti rinkimuose. Ypač taip sakys komunistai. Kokiems galams — jie sakys— gaišinti da laikas ir eikvoti energiją, jeigu išrinktiems socialistams kapitalistai neleidžia užimti vietų?

Bet kada pirmu syk darbininkai pareikalavo 8 valandų darbo, kapitalistai jų reikalavimą irgi atmetė. Ir atmetė ne vieną sykį, o vis delto darbininkai nepasakė. "Kokiems galams gaišinti laikas ir statyti tuos reikalavimus, jeigu kapitalistai juos atmeta." Ne; kuo daugiau kapitalistai priešinosi, tuo smarkiau darbininkai kovojo. Ir šiandien jau beveik visur dirbama 8 valandas.

Taip yra ir su rinkimais: kapitalistai išmetė penkis socialistus vieną sykį; darbininkai vėl juos išrinko, ir išrinko daug didesne balsų didžiuma, negu pirma. Kapitalistai išmetė juos ir antru kartu. Darbininkai išrinko juos trečią ir ketviratą kartą. Kova kas kartas eis aštryn ir galų gale darbininkai išrinks tiek socialistų, jog kapitalistams reikės apsižiurėti, kad jie patįs nebutų išmesti laukan.

Taigi paskutinis New Yorko legislaturos plutokratų pasielgimas turi ne nusiminimą darbininkuose kelti, o tik daugiau jiems energijos priduoti.

ATSIRADO "EKSPERTAI."

Kaip ilgai gali gyventi nevalgęs?

Tai klausimas, į kurį medicinos mokslas aiškaus atsakymo da nėra radęs. Vienas italas Bostone anais metais už pinigus apsiėmė duoti save išbandyt. Daktarai uždarė jį ir išlaikė be maisto 31 dieną. Nėra abejonės kad jis ir ilgiau butų galėjęs be maisto gyventi, tečiaus kaip ilgai, niekas nežino, nes baigiant 31-mą dieną badėt jisai pabėgo ir įpuolęs restoranan privalgė.

Dabar Londono kalėjime jau antrą mėnesį badėja McSwiney, Airijos revoliucionierius. Taigi tarp mokytų žmonių ir vėl keliamas klausimas: kaip ilgai žmogus gali gyventi nevalgęs?

Daktarai, medicinos autoritetai, aiškiai į tai atsakyti negali.

Bet kas kita su komunistų "Laisve". Jai ant visų bandymų ir mokslo patyrimų tik nusispiaut. Ji rėžia komunistiškai:

"Kapitalistų spauda diena dienon rašo po kelias skiltis apie airio McSwiney (miesto Cork mayoro) badavimą. Ir jis badauja jau čielas mėnuo. Ar tai ne mulkių mulkiams pasaka? Ir kas gali tikėti, kad žmogus, apskelbęs kalėjime bado streiką, gali išgyventi čielą mėnesį ir dar pajiegti vesti su administracija derybas? Stipriausias žmogus gali išgyventi vienuolika dienų."

Tai matot, kur išmintis! Trumpai ir aiškiai: "žmogus gali išgyvent tik 11 dienų" —ir that's all!

Tik kažin, iš kur tie "ekspertai" sėmė savo "žinojimą!"

STILSONAS IR PILĖNAS.

Kas yra Stilsonas? Tai buvęs Amerikos lietuvių "kairiasparnių" vadas.

O kas yra Pilėnas? Tai buvęs tarp Amerikos lietuvių labai neaiškus asmuo, o dabar Lietuvos šnipų "načalninkas."

Rodos, tarp vieno ir kito negali buti nieko bendra, o tečiaus žinios iš Lietuvos sako, jog Stilsonas gali likti Pilėno pagelbininku. Sakoma, kad per Pilėno užtarimą jis buvęs ir iš kalėjimo paliuosuotas.

Kauno darbininkai ir socialistai Stilsonu nepasitiki ir į savo judėjimą jo neįsileidžia.

Taip rašo žmogus, kuris nesenai sugrįžo iš Amerikos Lietuvon, kuris dirba dabar Lietuvos valdžios įstaigoje ir, matyt, gerai tuos "veikėjus" pažįsta. Jo laiškas telpa šiame "Keleivio" numeryje. Patartina jį perskaityt.

PRANAŠAUJA BEDARBĘ.

Tuli laikraščiai pranašauja, kad šią žiemą Amerikoje busią daug žmonių be darbo.

Ką-gi šituo žvilgsniu mano daryti valdžia? Nieko. Ji gali paimti milionus vyrų kariumenėn, gali visus juos gerai aprėdyti, pavalgydinti ir mokėti algą kuomet jie nedirba jokio produktyvio darbo.

Kodel tad ji negalėtų paimti tokią pat bedarbių armiją, pristatyti ją prie naudingo darbo ir duoti jai tokį pat užlaikymą, kaip kareivių armijai?

Ji galėtų, bet darbininkų reikalai jai nerupi. Darbininkai tiktai tuomet bus apsaugoti nuo bedarbės, kuomet jie išsirinks socialistų valdžią. Valstybė darbų turi visuomet. Jai reikia gerų kelių, reikia kanalų, laukų laistymo priemonių ir daug kitokių pagerinimų. Ir jeigu ji gali išeikvoti bilionus visuomenės pinigų pragaištingos karės reikalams, tai tukstantis sykių jai geriau apsimokėtų išleisti tuos pinigus naudingiems valstybės darbams ir tuo pačiu laiku apsaugoti darbininkus nuo bedarbės.

Bet to nepadarys nei republikonai, nei demokratai. Tą padarys tik socialistai. Taigi, atėjus prezidento rinkimams, kiekvienas darbininkas tegul balsuoja už Debsą.

KAINOS KRINTA.

Kainos Amerikoje pradėjo kristi visomis pusėmis. Atpigo cukrus, audeklai, avalinės, automobiliai ir darbininkų algos.

Kainos pradėjo kristi nedelto, kad kas norėtų nupigintі gyvenimą. Ne, jos pradėjo kristi delto, kad gaminimas pradėjo viršyti reikalavimą, kitaip sakant, daiktai pinga delto, kad jų jau daugiau padaroma, negu išperkama.

BROOKLYNO KRIAUČIŲ PROTESTAS.

Brooklyno rubsiuviai išnešė protesto rezoliuciją prieš šios šalies gaspadorius, kurie remia lenkus ir kitus reakcionierius prieš Rusijos darbininkus. Rubsiuviai pareiškia, kad jie nelarysią jokių drapanų kariumenei.

Kairumo Liga.

Pasaulinės karės našta visu savo sunkumu užgulė ant darbo žmonių klesos. Visos tos kalbos apie pasaulio demokratiją, apie pavergtųjų paliuosavimą, apie darbininkų buvio pagerinimą išsisklaidė kartu su miglomis. Iš karės turtų prisikrovė tiktai visoki spekuliantai iš turčių klesos. Pasaulio darbininkai pasijuto apvilti. Karė netik neatnešė darbininkams jokios naudos, bet nugramzdino juos į dešimts kartų didesnį vargą, negu kad buvo prieš karę.

Darbininkai, matydami tokį biaurų apgavimą iš valdonų ir turčių klesos pusės, nutarė ant žut-but apskelbti jiems karę, kad paėmus pasaulio tvarkymą į savo rankas. Kiekvienas darbininkas dega neapykantoj prieš išnaudotojus ir pasirengęs prie kovos iki galutinos pergalės.

Bet kaip suorganizuoti palaidas darbininkų spėkas, kaip pradėti kovą, kad ji atneštų darbininkams laimėjimą — tai svarbiausias klausimas.

Kiekvienoj kovoj butinai yra reikalinga trįs svarbiausi dalykai: sumanumas, atsargumas ir ištvėrmė. Kiekvienas geras strategas, pirm negu pradėti kovą, butinai atsižvelgia į aplinkybes, kuriose jisai randasi, tirinėja kovos lauką. Vienokia taktika, vienokis užsimojimas kiekviename kovos lauke nėra pritaikomi. Gyvenimas jau parodė, kad vienos šalies darbininkai, vartodami tam tikrą taktiką išlaimi, kitoje gi šalyje su tokia pat taktika pralaimi. Kas buvo laimėjimu Rusijoj, tas buvo pralaimėjimu Vokietijoj ir Vengrijoj.

Kalbant apie Amerikos darbininkų revoliucinį judėjimą, reikia pripažinti, kad jisai apsireiškė pavidale palaidų barščių. Šiame judėjime nebuvo ganėtinai nei sumanumo, nei atsargumo. Jausmai paėmė viršų ant proto. Juo daugiau kuris vadovas, isterijos apimtas, keikėsi, juo daugiau pludosi ir koliojosi, tuo kairesniu ir ištikimesniu darbininkų klesai jis buvo skaitomas. Labai tankiai sunku buvo atskirti, kur pasibaigia kraštutinis kairumas, o kur prasideda tikras kvailumas. Tik Rusijos bolševikų taktika buvo priimta kaipo kairiausia ir tinkamiausia taktika ir po prievarta, tiesiog sakant, gvoltu toji taktika buvo bandoma pavartoti Amerikos darbininkų judėjime. Kas iš sumanesnių darbininkų vadovų bandė nurodyt tos taktikos pragaištingumą, tas karštagalvių buvo apšauktas darbininkų reikalų išdaviku.

Darbo žmonių klesos priešai, matydami tokias silpnas darbininkų judėjimo pusės, nutarė parblokšti tą judėjimą, nedavus jam plačiau nei išsivystyt. Tuojaus liko nusamdyti visokie Frainos ir jiems likosi pavesta sugriaut patį centrą darbininkų revoliucijinio judėjimo — Socialistų Partiją.

Dabar mes matom pasekmes. Kapitalistų sumanumas lengvu budu nuveikė paiką darbininkų kairumą. Revoliucinio judėjimo tvirtovė — Socialistų Partija— sugriauta. Darbininkų vadai kemšami į kalėjimus. Kapitalistai dabar veikia drąsiai, nes jie žino, kad šios šalies darbininkų judėjimui likosi užduotas skaudus smugis. Socialistų Partija, kuri metas iš meto gręsė kapitalistams pavojum laike rinkimų, dabar nepavojinga.

Didžiuma Amerikos darbininkų, jų tarpe ir lietuviai, pamatė, kad jie buvo susirgdinti vadinamo kairumo liga ir jau po truputį pradeda taisytis. Tik gaila, kad daugelis nusivylusių draugų pakratė rankas ir pasitraukė iš darbininkų judėjimo. Vienok aš tikiuosi, jog ateitis vėl privers juos stot į organizuotų darbininkų eiles ir vesti kovą iki galutinam laimėjimui.

Senos klaidos iš praeities tegul buna mums pamokinimu atetyje.

Darbininkas.

Skaitytojų pastabos.

Jeigu kas žinote naujų keiksmažodžių, tai greitai prisiųskit "Laisvei", nes to keikunų organo redaktorėliai jau nebeturi kuom keikti socialistus. Visi ligi šiol ant gatvių ir saliunuose vartojami keiksmažodžiai jau tilpo "Laisvėje" po dešimts kartų.

Prirodymui, kad mokslas yra "buržuazijos išmislas" ir kad jis darbininkų judėjime nieko nereiškia, Chicagos komunistų "Vilnis" pasisamdė sau už administratorių žmogų, nemokantį rašyt.

Visgi J. Šukys turėjo gerus išrokavimus skverbdamasis administratoriauti prie "Kovos." Ten buvo nemaža sąjungiečių sudėta turto ir reikėjo jį kaip nors "apsaugoti" nuo "socialpatriotų". "Kovą" jau senai "apsaugojo," o turtą dar "saugoja."

—Ar tu pats tiki į tai, ką savo prakalbose skelbi? — užklause pereitais metais "draugą" Jukelį valdžios tirinėtojas Scranton, Pa.

—Ne, —atsakė Jukelis,— aš pats į tai netikiu.

—Tai kodel savo "spyčiuose" tu skelbi žmonėms tokius dalykus į kuriuos pats netiki?

—Tai yra mano amatas, —atsakė Jukelis.—Aš su tokiais spyčiais pagarsėjau ir iš to duoną valgau. Gyvenimas mane verčia prie to, nes kitokio amato aš nemoku.

Man buvo neaišku, kodel musų komunistai, per tiek laiko tylėję, vienu tarpu pradėjo taip smarkiai rinkt aukas Škotijos "Rankpelniui." Dabar ta paslaptis paaiškėjo. Mat, ten kokiu tai stebuklingu budu atsidurė "surpaipės" mučelninkas "draugas" Stalioraitis. Kas yra jį matęs, žino, kad tai didelis vyras ir jo užlaikymui reikia nemaža aukų.

Sąjungietis.

—Kada gi mes gausime žemės? —klausia Lietuvos bežemiai. —Juk laike rinkinų žadėjot duoti...

—Gausite, gausite! Kai numirsite, mes pilnas duobes jums žemės pripilsime! —atsako jiems Seiman išrinkti krikščionįs demokratai.

Lietuvos Steigiamas Seimas paleistas "atastogoms." Atstovai pailso — aiškina Lietuvos laikraščiai. Pailso nuo ko? "From doing nothing" —atsakytų amerikonas.

Ištikro, jie pailso per tris mėnesius bepilstydami iš tuščio į sausą.

Grinorius.

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos nepraše

PHILADEPHIA, PA.

Lietuvių paroda.

Nedėlioj, 12 rugsėjo įvyko didelė lietuvių paroda, išreiškimui protesto prieš lenkų veržimąsi į Lietuvą. Jau nuo 12 val. dieną pradėjo žmonės buriais traukti prie Lietuvių Svetainės ant Moyamensing ave., kur buvo pagarsinta visiems susirinkti. Apie 2 val. tiek daug žmonių buvo prisigrudę apie svetainę, kad negalima buvo praeiti. Čionai susigrupavę su trimis benais pasileido eiti. Paroda užėmė kelis blokus. Automobilių buvo 92. Taipgi dalyvavo 120 lietuvių kareivių, tarnavusių Suv. Vaist. armijoj po vadovyste kapitono Mačiumo.

Ši paroda Philadelphijos lietuviams yra nusisekus geriausia. Kiek seniau budavo parodų, tai daugybės visokių nesusipratimų ir trukumų budavo ir tos parodos atrodydavo nekaip. Ši paroda atrodė labai energinga. Joje dalyvavo visokių pažiurų žmonės, nors daugybė seniau budavo principališkai priešingi visokioms parodoms. Šiuom laiku beveik visi yra pasipiktinę lenkais ir jų godžiu besiveržimu Lietuvon, ir todel kiekvienas ėjo prisidėti išreiškimui protesto prieš "prošepanus."

Parodai einant miesto gatvėmis, Petras Mikonis, vienas iš progresyvių lietuvių biznierių Philadelphijoj, skraidė savo orlaiviu ir mėtė po miestą atsišaukimus, protestuojančius prieš lenkus.

Sugrįžus parodai į svetainę, buvo šiokios tokios prakalbos ir buvo skaityta ir priimta rezoliucijos prieš lenkus.

Reikia pastebėti, kad kas tą parodą ar kitus susirinkimus nerengtų, turėtų turėti tokiai dideliai miniai geresnių kalbėtojų. Svetainė pilniausi prisigrudus ir laukia kuomet čia pasirodys iš kitur kalbėtojai, nes buvo pirmiau aiškinta, kad bus iš kitur kalbėtojų. Pasikėlus uždangai, ant scenos tupi kaip juodvarniai 4 kunigai ir Dr. Stankus, kuris čionai neprisideda nei prie jokio darbo. Dabar ir tas užtupdytas ant scenos. Publika tuojaus pradėjo skirstytis ir juoktis. Pasiliko tik bobelės ir pritarianti kunigams ir tie, kurie žingeidavo ką tie kunigai pasakys.

Pirmiausia kalbėjo kun. Karalius. Tas da neblogai kalbėjo, nes gali išrėkti, moka atsišaukti į žmonių jausmus ir neužgauliojo kitų partijų. Antras kalbėjo nevа adv. Šlikas ir rezoliucijas skaitė. Bet jis neturi jokių oratoriškų gabumų ir jo kalba buvo bergždžia. Trečias kalbėjo kun. Kiaulakis. Jį visi žino, kad jis neiškalbus ir nieko iš jo negalima laukti. Pasakė, kad jam bunant kunigų federacijos seime, prisiuntę iš Lietuvos telegramą, kad protestuoti prieš lenkus. Šią dieną esą visur rengiamos prakalbos ir parodos. Padėkavojo visiems dalyvavusiems parodoj, džiaugdamos, kad per 28 metus jam gyvenant Philadelphijoj jis nėra matęs tokio didelio burio lietuvių kaip šiandien. Kalbėdamas neužgavo nei bolševikų, nei kitų. Matyt, nenorėjo pradėti meluoti prieš bolševikus, kad kartais nesukėlus triukšmo.

Kas tą parodą rengė?

Sugrįžus kunigams iš federacijos seimo, 5 rugsėjo buvo sušaukę katalikų susirinkimą po bažnytiniam sklepe ir nutarė rengti parodą 12 rugsėjo ir sušaukti mass-mitingą 9 rugsėjo, kad išnešti protestą prieš lenkų veržimąsi į Lietuvą. 9 rugs. į Lietuvių Svetainę susirinko daug žmonių. Čia aiškino kam ta paroda ir šis mitingas yra rengiamas. Apart kunigų kalbėjo Chimes. Paskui Chimes skaitė pagamintą rezoliuciją ir ką tik nesukėlė triukšmo. Kažkokis žmogus paprašė balso, tai Chimes pavadino jį lenku. Tai katalikai pradėjo kaip vilkai ant to žmogaus kaukti. Kiti žmonės pakampiais pradėjo ant kalbėtojo rėkt kaip jis taip žmones įžeidinėja. Paskui kun. Karalius vos numalšino susirinkusius.

Tautininkai nedalyvavo parodoj.

Tautininkai aiškinos, kad jie prie šios parodos nei prie protesto mitingų rengimo neprisideda. Kaip matėsi, tai nekurie iš tautininkų lyderių vaikščiojo ausis nuleidę apie svetainę. Nekurie ant prakalbų buvo įėję, o nekurie daktarai saliuninkes susisodinę nuvažiavo. Žiurint į tuos Philadelphijos tautininkus kvailas juokas ima. Seniau jie aiškinosi, kad be klerikalų atskirai negali veikti. Ir iki pat šiam laikui viską rengdavo su klerikalais. Dabar neprisidėjo. Sako kreipęsi į Lietuvos Atstovybę ir pastaroji pasakius, kad ji oficiališkai nėra gavus iš Lietuvos valdžios jokio įsakymo rengti tuos protestus.

Jeigu tas dalykas butų paleistas per draugijas ir geriau išgarsintas, kad visi butų susidėję, ta paroda butų buvus daug didesnė. Priegtam rengėjai čia nesusitaria su amerikonų laikraščiais. Norima, kad visi žinotų apie lietuvių veikimą ir parodą, o vietiniuos amerikonų laikraščiuose nieko nesimato, o jeigu kartais ir atrandi, tai kur tai kampe užkišta kelios eilutės. Ir iš tokių didelių parengimų svetimtaučiai nemato nieko.

T. D.

ELIZABETH, N. J.

LSS. kuopa jau pradeda veikti.

Po 10 mėnesių pertraukos LSS. 147 kuopa vėl pradeda veikti. Rugsėjo 5 d. buvo jos susirinkimas ir draugai užsibrėžė platų savo veikimui pleną. Nutarta parengti visą eilę prakalbų ir pakviesti "Keleivio" redaktorių Michelsoną kalbėt. Pirmos prakalbos, kaip rodos, bus Elizabethe, Newarke ir Brooklyne 9 ir 10 spalių. Tuo tikslu nutarta paraginti LSS. 11 kuopą Newarke. Bet nereikėtų ir raginti — susipratę draugai turėtų patįs žinoti savo pareigas ir visuose miesteliuose organizuoti tarp darbininkų LSS. kuopas.

Noro organizuotis ir veikti darbininkuose nestinga. Štai, šiomis dienomis kalbėjo čia pramoniečių surengtose prakalbose K. J. Geležėlė. Nors kalbėtojas iš jo nekoks, o vienok publikos susirinko labai daug ir prakalbos jai patiko. Aukų žmonės sumetė $32.05.

Socialistų prakalbomis žmonės visuomet daugiau indomauja, nes jos buna daugiau pamokinančios ir indomios.

Elizabetho Senelis.

WATERBURY, CONN.

Šviesos Draugijos susirinkimas.

Rugsėjo 5 d. buvo Šviesos Draugijos susirinkimas. Prieš tą susirinkimą frainistai labai organizavosi, kad sudarius didžiumą ir atšaukus šitos draugijos atstovus iš Liet. Prog. Draugijų Sąryšio. Jie agitavo užtai ir per Brooklyno keikunų organą, visose pakampėse. Bet nieko nelaimėjo. Frainistas J. Kemešis pradėjo reikalauti, kad butų perskaitytas raportas iš Sąryšio posėdžio. Draugijos atstovai paaiškino, kad jokio raporto nėra, nes pereitą mėnesį Sanryšio posėdžio visai nebuvo. Bet kad ir nėra raporto, frainistas Kemešis vistiek reikalauja, kad jis butų perskaitytas. Mat, jis matęs liepos mėnesyje paskelbtą kokią rezoliuciją, kurią Sanryšio posėdis buvo priėmęs. Bet jam paaiškinta, kad šiandien yra rugsėjo mėnuo, o tarp rugsėjo ir liepos buvo da rugpiutis mėnuo, ir per rugpiutį jokio posėdžio nebuvo. Tas žmogus taip nusikomunistavęs, kad ir mėnesių nesuvokia.

Su tuo užbaigus, kilo klausimas apie dalyvavimą parodoj, kuri buvo rengiama del Vilniaus paliuosavimo. Atsistojo kitas frainistas, J. Vabalas, ir sako, kad mes negalime tokioj parodoj dalyvauti, nes Lietuvos valdžia uždarinėjanti darbininkų laikraščius. T. Matas pastebi, kad jis gaunąs iš Lietuvos "Socialdemokratą;" tas laikraštis ginąs darbininkų reikalus, o tečiaus jis neuždarytas. Frainistas J. V. ginčijas, kad "Socialdemokratas" esąs "buržujų" laikraštis, ne darbininkų. Kįla didelės diskusijos. Paskui tas pats frainistas ineša: jeigu jau parodoj dalyvausim, tai turim reikalauti, kad visa svetima kariumenė butų iš Lietuvos ištraukta.

Pasirodė, kad tas žmogelis nežino ką kalbąs, nes Lietuvoj dabar jokios kitos kariumenės nėra, išskyrus tik rusų kariumenę, bet sulyg sutarties ir šita tuojaus pasitrauks, kaip tik jai leis strategijos reikalai. Visi pradėjo iš to žmogaus juoktis.

Buvo išrinkta komisija parodai rengti, ir užgirta visas Prog. Draug. Sanryšio veikimas. Taigi frainistai nieko nepešė.

Domuko Sunus.

DETROIT, MICH.

Nelaimingas atsitikimas.

31 d. rugpiučio Fordo dirbtuvėje tapo mirtinai sužeistas Izidorius Norkus. Nuvežtas ligonbutin 9 d. rugsėjo persiskyrė su draugais ir giminėms ant visados.

Kokiu budu vėlionis Norkus buvo sužeistas, kol kas da tikrai nepatirta, vienok spėjama, kad kranas (keliamoji svirtis) jį užgavo. Sakoma, kad kambarys, kuriame kranas vaikščiojo, buvo neganėtinai apšviestas ir sunku buvo jį pamatyti. Vis, mat, taupymas pinigų, kad Fordui daugiau liktų ant jo parazitiško gyvenimo.

Izidorius Norkus paėjo iš Kauno rėdybos. Gimė Eržvilkio miestely 1892. Į šią šalį atvyko 1905 m. Buvo laisvų pažiurų vaikinas. Per tulą laiką prigulėjo prie LSS. 71 kuopos, Cambridge, Mass., nes ten ilgesnį laiką gyveno. Apie du metu tarnavo Suvienytų Valstijų laivyne kaipo muzikantas. Paskutiniu laiku gyveno Detroite ir prigulėjo prie L. D. L. D. 52 kuopos. Nors aktyviu veikimu jis neatsižymėjo, bet kadangi buvo su visais draugiškas, nuolankus, tad nemaža ir draugų turėjo, kurie apdovanojo vėlionį gyvų gėlių vainikais. Likosi palaidotas ant Ever Green kapinių be bažnytinių ceremonijų. Į kapus palydėjo didelis burelis draugų. Prie grabo namie ir ant kapų draugai pasakė griaudingas prakalbas. Laidojimu rupinosi brolis Mykolas iš Cambridge, Mass. Kiti giminės nepribuvo.

Ilsėkis mylimas drauge! Tegul buna tau rami sveti mos šalies žemelė!

Žemaitukas.

HARRISON, N. J.

Reikalauja pripažinimo Lietuvos.

Pas mus atsibuvo prakalbos (Kada?—Red.) su tikslu sutverti lietuvių valstybinį fondą. Pirmu kalbėtojum buvo Walter M. Chandler, New Yorko kongresmanas. Reikia pripažinti, kad jis nors trumpai, bet aiškiai nurodė Lietuvos padėjimą ir išreiškė nepasitenkinimą Wilsono administracija, kuri atsisako pripažinti Lietuvą. Iš visko matyt, kad p. Chandler prijaučia Lietuvos reikalams.

Antras kalbėjo p. Liutkauskas, karštai smerkdamas Lenkijos aristokratiškus plėšikus. Buvo dar ir daugiau kalbėtojų, bet jie nieko svarbaus nepasakė. Abelnai, šios prakalbos padarė gero įspudžio į harrisoniečius.

C. K. R.

NORWOOD, MASS.

Nesulaukė.

Pas mus dabar viešpatauja neišpasakyti smutkai. Laukėm, laukėm ir nesulaukėm! Ar žinot ko? Nugi Lietuvos atstovo Vileišio. Ant 19 d. rugsėjo jisai žadėjo atsilankyti pas mus su prakalboms ir neatsilankė. O kiek mes darbo padėjom besirengdami jį pavaišinti. Pešėm, kirtom, deginom, malėm, rauginom, spaudėm, sunkėm —viskas buvo O. K. Ir vištos buvo "ready" ir skystimas priruoštas — ir visas tas triusas veltui! Beveik jau nei tautiečiu nesinori buti delei šitokio suvadžiojimo. Jei ir toliau taip seksis, tai reikės bolševiku tapti.

Reporteris.

NEW BRITAIN, CONN.

Prakalbos ir teatras.

19 d. rugsėjo vietinė lietuvių dailės draugija "Vilija" buvo parengus prakalbas su perstatymu. Kalbėjo J. Neviackas iš Worcesterio apie dailę ir apie Lietuvos reikalus. Jo kalba publikai patiko. Po prakalbų buvo perstatytas veikalėlis "Dėdė atvažiavo". Aktoriai savo roles atliko gana gerai. Tik gaila, kad publikos nedaug atsilankė. Mat, tą dieną buvo "paskutinis piknikas," o kadangi diena pasitaikė gana graži, tai dalis publikos ten nuvažiavo.

Prisiminęs apie piknikus noriu pastebėti, kad tuluose piknikuose kartais net perdaug buna privežta "moonshine" arba kaip tuli vadina "samodielkos". Net tuli "progresyviai" užsiima tuo bizniu. Šitaip "progresuoti" yra labai negražu.

M. Pilvinis.

NORWOOD, MASS.

Įvairumai.

Rugpiučio 29 d. čia atsibuvo viešos diskusijos, temoje: "Ar yra ko džiaugtis dabartine Lietuvos valdžia?" Diskusijas parengė D. L. K. Keistučio D-stė. Buvo pakviesti žymesnieji vietos klerikalų ir tautininkų politikieriai, kad nurodytų Lietuvos valdžios nuopelnus. Bet tautininkų politikieriai diskusijų dienoje susirankioję savo pasekėjus išsivežė į krumus, o klerikalai ant diskusijų pribuvo su "ultimatumu," kam diskusijos parengtos be jų juozapinės kuopos mandato; užtai jie ir nediskusavo. Publikos buvo vidutiniškai. Socialistai vienas po kitam pakritikavo Lietuvos valdžią už kaikuriuos jos žiaurumus ir už persekiojimą darbininkų. Ant galo buvo išnešta tam tikra rezoliucija ir, pagal rengėjų norą, pasiųsta į "Laisvę," bet "L." tą darbininkų išreikštą mintį privatiškai nudėjo.

Rugsėjo 12 d. tai pačiai draugystei kalbėjo M. Plepys iš So. Bostono. Aiškino jis pašalpinių draugijų naudą ir Lietuvos valdžios neatsakomybes. D-stė buvo nutarusi pakviesti kalbėtoją, kuris nurodytų Lietuvos valdžios nuopelnus, bet komisijai negavus Lietuvos valdžios gynėjo, prisiėjo kalbėti tiktai vienam M. Plepiui, kuris iškalno buvo apsiėmęs "stoti į debatus bile su kokiu Lietuvos valdžios gynėju." Kažin, kaip butų išėję, jei minėtas M. Plepys butų susilaukęs sau oponenta, bet kaip vienas, tai nelabai ką svarbaus tepasakė.

Rugsėjo 19 d. LDLD. kuopai kalbėjo kokis ten Burė iš Bridgewater. Šis kalbėtojas visai nenuosakus. Pajudina jisai daug opių dalykų, bet neužbaigęs meta ir kitko griebiasi. Bet su klausimais, kurių jisai labai geidavo, tas Buriutė da labiau susikompromitavo. Panašus kalbėtojai kaip Burė, netinka net ir šitai frakcijai, kuri jį kvietė.

Nepersenai sandariečių moterįs paraukė Lietuvos vėliavą ir pakabino Liet. Socialistų Salėj ant sienos. Iškarto bendrovės nariai leido tą vėliavą pakabinti, bet kaip jau pakabino, tai pamatė, kad toji vėliava "apšlakstyta darbininkų krauju" ir koveikiausia įsakė sandarietėms ją atsiimti.

Šį mėnesį pas mus atpigo duonelė. Mat, lietuvis Bičiunas čia atidarė savo naują kepyklą ir duoną papigino, tai dabar jau ir senasis musų duonkepis Jurėnas duoną gerina ir pigina.

Čionais gyvuoja L. L. Ratelio choras, kuris gali neblogai padainuot ir parengia neblogų koncertų, tai svarbiausias šiuom syk judėjimas pirmeivių tarpe.

Rugsėjo 5 d. D. L. K. Keistučio susirinkime tautininkai buvo įnešę, kad nusipirktų Lietuvos paskolos bonų, bet kadangi pagal draugystės įstatus judinant išdą privalo žinot visi nariai, todelei nutarta ant ateinančio susirinkimo sušaukti visus narius. Beto da yra paduotas įnešimas, kad dr-stė nors kiek paaukautų sergančiam draugui J. Perkurui, New Yorke. Mat pavasarį "kairieji" iš draugystės išsiprašė 25 dol. deportuojamų pagalbai, nors, rodos, tokia pagalba nebuvo reikalinga (juk ir be musų pagelbos darbininkus deportuoja), tai dabar tuomi remdamiesi tautininkai, nori išgaut pinigų iš draugystės bonams. Išrodo, kad dr-stės iždas reiks padalinti pagal narių pažiuras ir uždaryti draugystės firmą. Bet taip neturėtų buti. Nariai turi apie tai pagalvoti ir kaip nors užkirsti kelią tam begaliniam d-stės pinigų eikvojimui.

Pater.

PITTSBURGH, PA.

Delei Dr. Šliupo prakalbos.

12 d. rugsėjo atsibuvo Lietuvių Mokslo Draugijos mėnesinis susirinkimas. Tame susirinkime buvo paduotas sumanymas neimti nieko už svetainę Dr. Šliupo prakalboms, kurios įvyko 26 d. rugpiučio. Sumanymas buvo pamatuojamas štai kuomi: kadangi Dr. Šliupas laike savo prakalbų rinko aukas delei Vilniaus universiteto ir kadangi mųsu dr-ja nešioja Lietuvių Mokslo Draugijos vardą, tai butų lyg ir negražu imti 10 dolerių randos už svetainę delei prakalbų, kurios buvo rengiamos parėmimui mokslo įstaigos Lietuvoje. Šitam sumanymui musų komunistai priešinosi kiek tik išgalėdami. Jie riksmu norėjo paimti viršų ir gana. Bet balsavimas parodė, kad tik 6 rėksniai norėjo užrėkt net 60 narių. Mat, musų komunistai smarkiai supyko ant Dr. Šliupo, kuris savo prakalboje lietuviškus bolševikus pavadino kurmiais, ką knisasi po žeme ir viską gadina.

Reikia pasakyti, kad tasai Dr. Šliupo prilyginimas labai tinka Pittsburgo bolševikėliams. Tik pasižiurėkim, ką jų veikimas padarė. Kol buvo LSS. 6 kuopa, tai užlaikė savo kliubelį, kuriame mokinosi aritmetikos ir kitko lavinosi. Ten ir "Aido" choras turėdavo savo pamokas. Bet kada komunistėliai nuo LSS. atsimetė ir susidėjo su tokio pat plauko rusais, tai prasidėjo griovimo darbas. Tuojaus tą kliubelį panaikino, "Aido" chorą sugriovė, taipgi bandė sugriauti ir "Birutės" chorą, bet neįstengė. Jie pradėjo varyt griovimo darbą visose draugijose. Lietuvių Mokslo Drjai jie taip pat nesmagumų padarė. Jie ant L. M. D. vardo buvo išėmę iš valdžios "permitą" daryti rusams apvaikščiojimą dviejų metų Rusijos revoliucijos sukaktuvių. Delei to apvaikščiojimo valdžia buvo suspendavas L. M. D. čarterį ant kelių mėnesių. Ir daug panašių darbelių jie yra atlikę. Vienu žodžiu sakant, jųjų darbai veda prie išgriovimo lietuvių organizacijų ir suardymo vienybės lietuvių darbininkų tarpe.

Narys.

CINCINNATI, OHIO.

Gegužės mėnesy čia buvo išėję į streiką apie 8,000 mašinistų, reikalaudami pakėlimo algų ir pripažinimo unijos. Streikas tęsesi gana ilgai, net apie 18 sąvaičių. Suprantama, per tokį ilgą laiką streikieriai nuilso ir daugumas pradėjo grįžti į darbą arba jieškoti užsiėmimo kitur. Ir taip į pabaigą iš 8,000 streikierių paliko tik apie 800. Pagalios ir tie nutarė grįžti prie darbo. Sugrįžusiems darbininkams fabrikantai algas pakėlė, bet unijos nepripažino. Darbininkai nutarė slaptai laikytis prie unijos ir pasitaikius progai vėl sustreikuoti ir priversti ponus pripažinti uniją. Kuriuos bosai nužiuri esant unijos nariais, tuojaus tokius išvaro iš darbo.

J. Šidlauskas.

WORCESTER, MASS.

Reikia atgaivint socialistų kuopą.

Atvėsus orui prasidėjo šiokis-tokis veikimas ir pas mus. Seniau musų kolonija savo veikimu buvo garsiausia visoje apielinkėj, bet dadar lygir apsnudo. Mat, kitais metais daugiausia veikdavo LSS. 40 kuopa, dabar gi jos nėra. Ji tapo palaidota Frainos pasekėjų.

Iš visų organizacijų šiektiek platesnį veikimą yra užsibriežusios Suvienytos Draugijos ir SLA 57 kuopa. Žadama rengti visą eilę prakalbų ir teatrų.

Suvienytų Draugijų aktoriai, atvėsus orui, jau perstatė pirmą veikalą "Pirmi žingsniai." Perstatymas atsibuvo net dviem vakarais 9 ir 16 rugsėjo ir abudu kartu lošimai pavyko labai gerai. Ir kurgi nepavyks, kad lošė žymiausi ir daugiausia prasilavinę aktoriai, kaip tai F.Tumosa, J. Streimikiutė, M. Rutkauskienė, S. Bakanauskas, J. Neviackas, Mugianienė, K. Bušas ir kiti. O jau tas Tumosa, tai tikras Worcesterio Chaplinas! Kaip tik jis pasirodo ant scenos, tai publika ir kvatoja pilvus susiėmusi. Reikia pasakyti, kad lošimą labai pagražina naujos scenerijos, kurias nesenai nupiešė J. B. Smelstorius. Worcesteriečiai ilgai neužmirš draugą Smelstorių už jo puikiai atliktą darbą.

SLA 57 kuopa irgi jau rengiasi prie perstatymo puikaus veikalo "Žmogžudžiai." Aktoriai parinkti geriausi.

Už vieną tik dalyką Worcesterio draugus reikėtų papeikti — tai už tai, kad jie taip ilgai neatgaivina LSS. 40 kuopos. Norinčių prisidėti prie kuopos, ant kiek man teko patirti, yra labai daug, tik nėra kas pradeda organizuoti. Pasiskubinkit, nes tiek daug svarbaus darbo, o nėra kam veikti.

Dėdės Švogeris.

WORCESTER, MASS.

Kaip kunigai veikia

Apie septynios Worcesterio lietuvių draugijos surengė prakalbas, kurios įvyko 5 d. rugsėjo. Tose prakalbobose buvo išneštas reikalavimas, kad Suvienytų Valstijų valdžia pripažintų Lietuvą. Kalbėtojais buvo adv. Bagočius iš Bostono, advokatai Mileris ir McGrath iš Worcesterio, p-lė Puišiutė ir valstijos senatorius Nelson. Laike šių prakalbų adv. Bagočius paragino tverti Lietuvių Piliečių Sąjungą ir prie tos sąjungos dėtis visiems lietuviams be skirtumo pažiurų ir tikėjimo. Visa publika tam darbui pritarė pakeldama rankas ir dabar jau prie tos sąjungos prisirašė suvirš 300 narių, užsimokėdami po 3 dol. kiek vienas.

Vietos kun. Čaplikas, dagirdęs apie šį sumanymą, nedėldieny, 19 rugsėjo, pašventė apie pusę valandos savo pamokslo išniekinimui to sumanymo. Girdi, laisvamanis sumislino tą darbą ir todel nesirašykit prie tos organizacijos, nėsą tie pinigai neis ant Lietuvos, ale teks laisvamaniams.

Tai matot, skaitytojai, kaip su musų kunigais yra: kad ir geriausis del Lietuvos labo butų sumanymas, bet jeigu jį ne kunigai sumanė ir mato, kad jiems iš to į kišenių nebus, tai jie griežtai priešingi tokiam sumanymui.

A. J.

Lietuvos Ukininkas ir Dumblinas šaltinis.

Gerbiama Redakcija:—

Turiu garbės pranešt Tamstoms, kad šiuo siunčiu $3 ir meldžiu leisti "Keleivį" keliauti į mano prigimtąjį kraštą — Kauno rėdybą, Telšių apskritį, miestelį Luokės Klebonijos gatvė, Franciško Vasiliausko namus.

Aš manau, kad "Keleivis" bus ten maloniai priimtas nakvynei, ir namiškiai atydžiai išklausys, ką jis jiems papasakos iš savo patyrimų. Nes tame kampelyje žmonės įdomauja plačiuoju pasauliu, nes jau gyvuoja tenai jaunimo skyrius, turįs du knygynu, kuriuos jaunimas įkurė dideliu vargu: ba stoka ten pinigų, nėra knygų, o labiausia stoka inteligentiškų žmonių.

Meldžiu atsiųskit man "Keleivio" knygyno katalogą ir paaiškinimą, kaip reikia knygas į Lietuvą siųsti nes aš turiu jų nemažai. O kurias aprinksiu katalioge tai tas išsiųskite, meldžiu tiesiog į Luokės miestelį Smagu labai man darosi kad tas kampelis pradeda šviestis. Malonu kuo nors prisidėti.

Pirm devynių metų, da pirm mano išvažiavimo Amerikon, jau ir tuomet ėjo šioki toki kova už apšvietą, ir aš pats įsigijau "bedievio" arba bažnyčios šventos grioviko vardą.

Pradžioje lietuviški laikraščiai visi buvo vienas kitam draugiški. Todel ir mums, skaitytojams, nerupėjo jieškoti jų skirtumų, tiktai pirkome juos ir skaitėme džiaugdamies.

Vienok ne ilgai taip buvo. Laikraščiai pradėjo užsivarinėti, kritikuoti kits kitą ir į trumpą laiką Seinų "Šaltinis", rasdamas klebonijose ir špitolėse daug piršlių, visą musų apielinkę pavertė į nebeišbrendamą šaltinį--klampyną. Žmoneliai, kaip muselės į parugas, klimpo į tas davatkiškas rudijas buriais vienas kitą traukdami, ir maudėsi ten su visais drabužiais.

"Lietuvos Ukininkas," regėdamas tai, bandė perspėti protiškai įkaitusius žmones sakydamas: 'Negerai darote, gaila jusų drabužių, supurvinsit juos, sušalsit patįs purvyne, susižeisit, sirgsit, o kaikurie ir visai toj maudynėj pražusit.

Bet jam atsakė jie: "Ką tu išmanai, niekše: juk 'Šaltinio' vanduo yra sveikiausis maudymuisi.'

"Lietuvos Ukininkas" bet gi stengėsi sulaikyti įkaitusiuos žmones nuo pavojaus. "Bet kad čia vandens visai nematyti," aiškino jis, "čia tik šaltas purvynas."

O kad suklegėjo šaltiniečiai: "Ka, ar jis musų šventaii 'Šaltinį' biauros! Nugalabinkim ji 'Šalitiny!' Ir pradėjo jie "Lietuvos Ukininką" "Šaltinio" purvais drabstyti.

"Lietuvos Ukininkas" turėjo bėgti. Bet jam ir vietos buvo mažai kur bebėgti. Visa apielinkė patvino dvokiančiu, srutingu, išmaurotu "Šaltinio" dumblynu: kur tiktai koją dedi, čia klimpi, kur tiktai žengi, čia klympi, grimzdi. O čia iš visų pusių "Šaltinio" purvai ant jo tik lekia, tik lekia. Mažai buvo vilties išsigelbėti. Tik ačiu pačiu šaltiniečiu žioplumui, atsilikimui, jie neįstengė "Lietuvos Ukininką" pavyti nei purvais i akis pataikyti. Mat, tame šventame purvyne buvo lengva tik rankomis veikti bei šlykščiais žodžiais plusti, bet nei greitai žengti, nei paplaukti pirmyn.

Tokiu budu "Lietuvos Ukininkas" išsigelbėjo ir maudydamas da kur nekur kyšančias kupstų viršunes pasiekė šiokią tokią sausumą, kur buvo galima prisiglausti. Musų miestelyje jis suralo tik dvi prieglaudos vietas: vieną pas mane, kitą pas krautuvininką. Šios dvi vietos buvo tiesiog atramos vietos kiekvienai blaivesnei ninčiai. Čia užsukdavo ir sustodavo visi pirmeiviški laikraščiai: atkeliaudavo ir malonų priėmimą rasdavo čia ir "Keleivis."

Tai regėdami šaltiniečiai nedrįso prisiartinti. Jie sakė: "Jų neįveiksi, nes jiems velnias gelbsti, ir ot akimirksnyj gali dievas pražvelgti, ikti bedieviu. Ot ir tuščia vieta "Šaltinyje."

Taip jie ištolo purvais drabstė ir koliojos. Girdi, jus ne gudresni, jei tokius paukščius užlaikot. Girdi, kokis jis "Lietuvos Ukininkas", jei nei žydbernio nevertas. O kuomet pamatė "Keleivį," tai ėmė šaukti: "Iš jo veido matyt, kad yra artimas to "Ukininko" sebras! Gal kokis arkliavagis ar šnipas, gal nei pasporto neturi. Tokiu du susitarę da gal musų bažnytėlę išbombarduoti, arba musų šventąjį "Šaltinį" išbiaurioti, tuomet negalėsim nei gerti, nei maudytis.

"Lietuvos Ukininkas" per daug nenuliudo, nes, apart miestelio, jam da liko šešios vietos apielinkės kaimynuose: dvi tvirtos ir keturios silpnesnės. Ir jose slapstėsi "Lietuvos Ukininkas" ir kiti pirmeiviški laikraščiai, lyg zuikiai po kadagiu audrai užėjus. Ir maža viltis buvo išlikti gyvais. O "Šaltinio" klampyno garbintojai šokinėjo iš džiaugsmo, juokės pilvus susiėmę, kad jų "Šaltinis" puikiai siubuojąs.

Vienok nieko nėra amžino. Laikui bėgant viskas mainosi. Gerumui galo nerasi: jeigu gerai, tai reikia da geriau. Taip ir su "Šaltiniu" atsitiko. "Šaltinio" lankytojai patėmijo, kad nesimaudo da jame daugybė samdininkų, dvarų darbininkų ir šiaip visokių skurdžių, kurių gyvenimas neglostė. Tai matydami, šaltiniečiai sugalvojo labai gudrų pleną. Jie išgarsino buk priveisę "Šaltinyje" daugybę kokių labai gražiu ir stebuklingų vabalų. Jie sakė, jog vieną vabalą sugavęs tapsi laimingu.

"Lietuvos Ukininkas" da kartą mėgino perspėti skurdžius sakydamas: "Vaikeliai, laiką veltui gaišinat ir drabužius teršiate, nes tokių gyvunų tame "Šaltinyje" visai nėra."

Bet kas tau klausys! Girdi, tasai žmonių priešas mums laimės pavydi, jis susigės pamatęs, kad mes stebuklingus vabalus susigaudę nešame juos namo. Girdi, tokios šventos ypatos, kaip "Šaltinio" globėjai, nemeluos.

Na, ir suklimpo žmoneliai į tą "Šaltinį". Visi, net pasinerdami graibė dumblyno mauruose. O "Šaltinis" tuo tarpu pakilo ir apsėmė ne tik žalius "Lietuvos Ukininko" laukus, bet ir jo triobas, jo užeigos vietas. "Šaltinio" gi globėjai, regėdami jų sugalvoto pleno pasisekimą, netrivojo juokais. Jie savo pilvus glostydami tyčiojos iš "Lietuvos Ukininko": "Taip tam šaldrai ir reikia. Neišaugs iš jo laukų nei vienas česnakas, turės badu pastipti."

O "Lietuvos Ukininkas" ir "Keleivis" tik mąstė, kas tai butų— argi jau visuotinas tvanas prasidėjo.

Bet tuo tarpu pasigirsta iš dumblyno šauksmai: "Nėra, nebėra daugiau, jau išgaudė visus."

Pradėta teirautis, kas buvo laimingas, kam teko laimykis. Ir pasirodė... kokis tai pralotas sugavęs vieną, bet ir tas pats buvo paprastas dumblyno vabalas. O daugiau jau nieko nerasta.

"Tai kokiems paraliams mus apgauliojat?" šaukė žmonės. "Kas atlygins už nuostolius, laiko eikvojimą? Susipurvinom, sudraskėm savo drabužius, sužeidėm kojas ir rankas į šukes ir akmenis!", vis smarkiau šaukė tužbos pagauti žmonės.

Tai matydami "Šaltinio" piršliai sulindo, kaip vėžiai nuo perkuno, į urvus, o "Šaltinio" globėjai veidmainingai teisinos: girdi, kitaip mes negalėjom priversti juos nusimaudyti. O jau kartą paragavę geros šaltinio maudynės, mes tikim, jie ir toliau visuomet norės maudytis.

O "Lietuvos Ukininkas" su "Keleiviu" tik stebisi, ir pagalios prabilo: "O ką, vaikučiai, ar ne tiesą mes sakėm, kad tokių burtininkų laimės davėjų čia negalėjo buti?"

"Vai, dėdelė," šaukė žmoneliai, "įmeski čia ir varlę ir toji nustips. Tiktai atleiski, kad mes niekinom tamstos patarimus ir gelbėki mus iš tos balos išbristi, nes jau neturim spėkų patįs, nuvargę esame.

"Liet. Ukininkas," pilnas patyrimų, pašaukia savo šeimynos darbininkus ir gerus kaimynus, kurie atnešė visus reikalingus gelbėjimui įrankius, ėmė teikti pagelbą visiems, kurie tik jos reikalavo. Gi ištrauktieji irgi puolė gelbėti kitus. Vieni perkasus kasė, kad srutos nubėgtų, kiti lieptus tiesė idant daugiau žmonių išgelbėjus.

Gelbėjimo darbas jau buvo baigiamas, ir ant "Lietuvos Ukininko" saulės nudegto ir prakaituoto veido matosi šypsa. O žmonių neapykanta prieš "Šaltinį" vis didinasi. Pagalios visi prabilo: "Gerasis diedati, leiski mums kad ir malduobėj šiek tiek purvus nusiplauti, ba į prudą negalima juk tiek daug purvo prinešt, ką gera ir galvijai nebegers vandens iš jo. O dar karosai gali užtrokšti."

Tai nieko neužkenks prudui, atsakė "Ukininkas." Galvijus girdome iš šulinio ir upelio, kurs štai teka per mano lauką. Gi karosai, tai jie mėgsta srutas. O jei perdaug purvo prinešit, tai išvešiu į lauką. Taigi maudykitės i sveikatą prude, o užbaigkit upelyj.

"Keleivis" irgi vikriai darbavos žmonių gelbėjimo laiku. Paskui jis sukurė didelę ugnį, prie kurios apsivalę žmoneliai šildėsi, džiovinosi, stebėjos tos ugnies malonia šviesa ir jos galybe, nes joje net primirkę "Šaltinyje" pagaikščiai degė ir tirpo be dumu. Ir visi godžiai klausėsi "Keleivio" išmintingos ir prityrimo pilnos kalbos. O "Keleivis" galėjo pasakyti neišsemiamą daugybę dalykų, apie kuriuos žmoneliai nei sapne nesapnavo.

Tik gaila, kad tuo laiku ir "Keleiviui" vis dažniau pradėjo pastoti kelią pragaro cenzura. Ir taip baisiai šėtono nagai subraižydavo, kad jis visai mažai begalėdavo kalbėti ir sunku budavo jį pažinti.

Vienok žmoneliai vistiek spaudėsi kruvon, kad tik jį pamačius, ar neprabils jis keletą žodėlių, ir žiurėjo į jį kaipo į inkvizicijos kankintinį.

Daug vandens nubėgo į jures nuo tų laikų, kuriuos čia aprašiau. Ir ve, šiandien galima jau drąsiai sakyti, kad "Šaltinio" bala nepaliaujamai džiusta, o pirmeivių laukai žaliuoja vis labiau ir labiau.

F. N — vickas.

KAS GIRDĖT LIETUVOJ

(Rašyta "Keleiviui.")

Jau ir Lietuvos žmonės pradeda atbusti, ir ima nusikratyti klerikalizmo pančius nuo savo pečių. Laisvąją mintį jau galima drąsiai skleisti tarpe Lietuvos kaimiečių ir pasipriešinimo niekur nesutiksi. Nors "dvasiški tėveliai" ir baido pekla, bet žmonės jau nelabai nusigąsta ir, galima sakyti, drąsiai žengia pirmyn.

Bolševikai Lietuvoje.

Liepos 20 d. atsilankė pas mumis bolševikai. Jų atsilankymas nekuriems Lietuvos gyventojams daug baimės padarė. Labiausia nusiminė kunigėliai ir jų davatkos, nes manė, kad bolševikai išardys bažnyčias ir išpiaus kunigus. Daugiau protaujantįs žmonės turėjo daug juoko iš "dvasiškų tėvelių" nusiminimo.

Kada inėjo bolševikai į Kapčiamiestį, tai žmonės ir "šventas mišias" pametę bėgo pažiurėti Rusijos kareivių, apie kuriuos musų kunigėliai tiek daug buvo prikalbėję butų ir nebutų dalykų. Sustoję Kapčiamiestyje bolševikai pareiškė Lietuvos žmonėms, kad jie atėmė iš lenkų Vilnių ir Druskininkus, o dabar per Kapčiamiestį plentu eisią į Lapackienę (Gudijos kraštas tenai) ir paims Gardiną. Taip gi bolševikai sakė, kad jie išpėrė skaudžiai lenkams kailį ir paėmė kelis tukstančius belaisvių. Dar nepabaigė bolševikai kalbėti, kaip žmonės suriko: "Valio broliai! Garbė Jums už tai, kad šlupote kailį lenkams!" Toliaus bolševikai pareiškė, kad jie Lietuvoje visai nemano buti ir neturi noro pasilikti ten, kur žmonės su jais nesutinka. Jie sakė, taip greit apleis Lietuvos kraštą, kaip tik įveiks lenkus; o Lietuvos žmones paliks ramybėj ir nesikiš į jų vidujinius šalies reikalus. Išvydę lietuviai tokį bolševikų pareiškimą, dar daugiau nudžiugo ir nusiėmę kepures pagerbė Rusijos raudoną vėliavą, šaukdami ir rankoms plodami: "Lai gyvuoja laisva Rusija!!!"

Bolševikai pamatę, kad Lietuvos žmonės juos gerbia, iškėlė raudoną vėliavą augštyn, ant kurios buvo parašyta: "Rusijos Komunistiška Sovietų Respublika ir Trečias Internacionalas," ir taip nujojo tolyn dainuodami Rusijos himną.

Žmonės pasilikę dar ilgai žiopsojo ir tarp savęs kalbėjo apie kunigų melus ant bolševikų.

Pasitraukus bolševikams už Lapackienės tolyn, pradėjo atsirasti ir plėšimų. Liepos 24 d. trįs bolševikų ir trįs lietuvių kareiviai (bolševikai buvo pabėgę nuo savo armijos) pasiėmę keletą bombų ir nuvažiavę į Lapackiene apiplėšė kunigą Žemaitį ir sukapojo bažnyčios altorių. Po šito atsitikimo, Lietuvos valdžia, dar neištyrusi dalyko kaip ištikrųjų ten buvo ir kas apiplėšimą padarė, per savo organą "Lietuvą" pranešė, kad komunistų kareiviai apiplėšė kunigą ir sukapojo altorių; o kad tame plėšime dalyvavo ir lietuvių kareiviai, visai neužsiminė. Reikia pasakyti, kad tą padarė ne komunistai, bet tikri plėšikai, kurių ir Lietuvos kariumenėj labai daug yra.

Tai plėšikų gaujos, o ne kareiviai.

Gal ne kuriems bus keista, kad aš Lietuvos kareivius plėšikų gauja pavadinsiu, bet ką daryti, kad jie tokiais yra. Liepos 18 d. š. m. Lietuvos kariumenės trečias pulkas buvo perkeltas į naują vietą. Keldamiesi iš savo senos buveinės į naują, kareiviai turėjo važiuoti per musų Mikališkės kaimą. Tą dieną, kada jie keliavo per musų kaimą, namie buvo vien tik maži vaikai, nes tuo tarpu buvo pats rugių kirtimas, tai žmonės buvo išėję į laukus prie rugių. Nieko neradę namuose, kareiviai paliko kaimo viešpačiais. Atplėšė nuo namų spynas ir išvogė viską, ką tik jie sugriebė. Net ir moterų sijonus išvogė. Kada žmonės pargrįžo nuo darbo į namus, tai kaime pakilo didelis riksmas. Vieni keikė kareivius, kiti valdžią, treti skundėsi, kad neteko lašinių ir tt. Matydamas tokį elgimąsi, turi pasakyti, kad tai ne kareiviai, ne šalies gynėjai, bet valkatos, plėšikai.

Dvarų darbininkų gyvenimas.

Kiek teko patirti, tai tuose Lietuvos dvaruose, iš kurių savininkai pabėgo į Lenkiją ir dabar da nesugrįžta, darbininkų gyvenimas kiek geresnis, nes jie patįs tuos dvarus apdirba ir veik jų savininkais yra. Žinoma, valdžia iš dalies prižiuri ir pasiima sau tam tikrą dalį javais, bet viskas darbininkams patiem priklauso. Bet tuose dvaruose, kur savininkai ant vietos pasiliko, tai jau apsaugok viešpatie! (Taip tikinti žmonės sako.) Tuose dvaruose netik ponas engia darbininkus, bet jiems į pagelbą ateina ir Lietuvos kariuomenė. Kartais tuose dvaruose buna ir kraujo praliejimo. Na, o ką gi sako Lietuvos valdžia apie tai? Nieko. Tyli ir gerisi kraugerių darbais. Kaip caro laikuose Lietuvoje laisvę turėjo tik kunigai ir ponai, taip ir dabar, kada Lietuva likos neprigulminga, joje laisvę turi tik kunigai, ponai ir kiti darbo žmonių siurbikai.

Kaimo Vaidyla.

Ketino Vilniaus dabartinei Lietuvos valdžiai neduot.

Gavau 3 ir 4 "Komunisto" numerius, Vilniuje išėjusius liepos 25 ir 27 dd. Tame "Komuniste" rašoma: "Lietuvos baltagvardiečiai rengėsi raudonosios armijos rankomis žarijas žarstyti; jie manė, kad Raudonoji armija užkariaus Vilnių ir tuoj padovanos jį baltajai Lietuvai; kad toji tuojaus galėtų kasti duobę Raudonajai armijai. Bet Raudonoji armija negali atiduoti jį baltagvardiečiams, kol nepabaigtas karas su lenkų ponais... Vilnius bus Lietuvai atiduotas tik tuomet, kada bus galutinai sumušti lenkų ponai, arba kada Lietuvoj valdžia pereis į darbininkų ir mažažemių rankas."

Toliaus "Komunistas" bara Lietuvos valdžią už engimą darbininkų, už draudimą susirinkimų, už varžymą spaudos, žodžio, streikų, už tarnavimą Antantos imperializmui ir už daug, daug visokių netobulybių.

Svečias.

MARKSIZMAS ir DARVINIZMAS.

Pagal A. Pannekoek'ą parašė Margeris.

ĮŽANGA.

Antroji devyniolikto šimtmečio pusė yra labai pašižymėjusi dideliais mokslininkais ir naujomis jų idėjomis. Tuomet dirbo Darvinas ir Marksas. Jie savo naujomis idėjomis labiausiai užinteresavo žmonių protą. Jų mokinimai visiškai perkeitė (revoliucijonizavo) didžiųjų žmonių pasaulio žvalgą.

Per kelis desėtkus metų žmonės tik ir kalbėjo apie Darviną ir Marksą. Visi indomavo jų naujais mokinimais. Vieni rado juose didžiausį pasitenkinimą, —tai laisvi mokslininkai ir susipratę darbininkai; gi kiti matė juose dabartinę ir pomirtinę pražutį, — tai kapitalistai, kunigai ir tamsiosios minios.

Kaip visur, taip ir čia, žmonės pasidalijo į dvi grupi: darvinizmo ir marksizmo draugų grupė ir, suprantama, jų priešų grupė. Kaip vienų, taip ir kitų protinė kova tik ir sukosi apie ta vienintėlį punktą —Darvino ir Markso naujas idėjas.

Evoliucijos teorija tuomet jau buvo gana plačiai pakilusi. Pamatas evoliucijos teorijos rumui, kurį taip augštai išbudavojo ir išpuošė Darvinas, jau buvo nuo senai tiesiamas mokslininkų, gyvenusių desėtkus ir šimtus metu prieš Darviną. Reikia pasakyti, kad po plytelę tokiam pamatui padėjo šie mokslininkai: Harvey, Malpighi, Bonnet, Haller, Cuvier, Buffon, Wolff, Linneus, De Maillet; o po daugelį tokių plytelių padėjo šie mokslininkai: Erasmus, Darvin, Treviranus, Lamarck, Geoffrev St. Hilaire, Goethe ir Wallace, kuris, regis, mažne tiek prisidėjo prie evoliucijos teorijos rumo išbudavojimo, kaip ir pats Charles Darvin.

Mokslinė marksizmo ir darvinizmo svarba guli jų išvestoj evoliucijos teorijoj: Darvinas organinio pasaulio klausimais, gi Marksas--draugijos klausimais. Taigi čia mums ir rupi sužinoti, kaip Darvinas ir Marksas rišo šituos klausimus.

I. DARVINIZMAS.

Teorija, kad augmens ir gyvunai išsivystė iš vienas kito, pažymėtiniausia pradėjo tvirtėti devynioliktame šimtmetyje. Mat, kuomet pirm to laiko kildavo klausimas, "Iš kur paeina daugybė visokių augmenų ir gyvunų?," tai atsakymas budavo toks: "Dievas pasaulį tverdamas, viską sutvėrė." Reiškia, buvo laikomasi primityvės teorijos, kuri sutikdavo su tų laikų patyrimais ir su seniausiais nurodymais bei padavimais. Laikanties tų laikų patyrimų buvo manama, jog gyvunų veislės skiriasi viena nuo kitos delto, kad tėvai perduoda vaikams savo ypatingas žymes. Tuomet buvo manoma, buk visi augmens ir gyvunai buvo tokie jau nuo pat "pradžios svieto."

Kaip pas augmenis, taip taip ir pas gyvunus betgi tapo pastebėta aiškųs įvairumai. O šie įvairumai ir paakstino nekuriuos mokslininkus pagalvoti. Žinoma, pirmiausiai reikėjo visą gyvunų karaliją padalinti pagal tam tikrą, t. y. originalę sistemą, pagal kurios taisykles gyvunai savaimi dalijosi. Mokslininkams tik reikėjo tokias taisykles pastebėti ir pažymėti jas tam tikrais vardais. Šito darbo pirmiausiai pasiėmė švedų mokslininkaa Linnaeus, o paskui ir kiti gamtininkai. Suprantama, iškarto buvo labai toli klajojama nuo originalės gyvunų padalinomo sistemos, tečiaus laikui bėgant vis artintasi prie tikrumos, iki pagalios neprieita prie jos taip arti, kaip šiandien kad yra. O šiandien gyvunai dalinama pirmiausia į didžiuosius skyrius, gi skyriai dalinama į klases, klasės į padermes, padermės į šeimynas, šeimynos į veisles.

Juo daugiau pas kokį gyvuną yra panašių žymių kito gyvuno žymėms, tuo arčiau jie yra vienas prie kito padalinomo sistemoj statomi. Visi žinduoliai turi tas pačias svarbiausias žymes savo kuno subudavojime. Pienžindžiai paskui dalijasi į klesas: žolėdžius, mėsaėdžius, bezdžiones ir tt. Kiekviena klesa skirstoma į padermes. Pavyzdžiui, meškos, šunįs ir katės — tai vis plėšrieji gyvunai; jie savo kuno subudavojimu yra daug panašesni tarp savęs, negu su arkliais ar bezdžionėmis. Tečiaus panašumas yra da reiškesnis, kada tyrinėjama jų veislė. Štai katė, tigras ir levas paneši į vienas kitą daugelyje atžvilgių, kuriais jie skiriasi nuo šunų ir meškų. Jeigu mes paliktume žinduolių klesą ir nueitume prie paukščių ar žuvų klesos, tai surastume ten didesnių skirtumų, negu kitose klesose. Kuno subudavojime šitie gyvunai, kad ir nedaug, bet visgi turi panašumo: juk jie turi groblą ir nervų sistemą. Šitos ypatybės tečiaus prapuola, kada mes paliekame didįjį skyrių, kuris apima visus nugarkaulius, o pereinam prie minkštakaulių (moluskų) gyvunų.

Visas, kaip matome, gyvunų pasaulis gali buti padalytas į didesnius ir mažesnius skyrius. Bet jeigu kiekviena gyvunų rųšis butų sutverta visai nepriklausomai nuo kitų, tai aišku, jog visai nebutų priežasties, kurios delei mes turėtume gyvunus klasifikuoti. Nebutų priežasties sakyti, kodel negali buti žinduolių su šešiais nagais (konopomis). Mes tada turėtume laikytis nuomonės, kad laike tvėrimo, Dievas paėmė Linnaeus'o sistemą, kaipo planą, ir sutvėrė viską pagal to plano. Ant laimės, betgi, mes turime kitokių priežasčių ir be Dievo tvėrimo lengvai galime apsieiti. Kuno subudavojimo panašumas gali paeiti nuo šeimyninio ryšio. Kačių veislė, be abejo, paėjo iš primityvės katės, kuri drauge su primityviu šunimi ir primityve meška yra ainiais kokio nors primityvio plėšraus gyvuno. Primityvis plėšrusis gyvunas, primityvis kanopinis (naginis) gyvunas ir primityvė bezdžionė, suprantama, paėjo nuo kokio nors žinduolio gyvuno.

(Toliaus bus.)

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje:
Metams $2.00
Pusei metų $1.25
Kanadoj ir Užrubežiuose:
Metams $3.00
Pusei metų $1.50

Su visokiais reikalais atsikreipiant į Redakciją, rašykit šitok adresą:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP AND MANAGEMENT of the "Keleivis," published Weekly at Boston, Mass., required by the Act of August 24, 1912.

Editor — St. Michelson, So. Boston.
Publisher — J. G. Gegužis & Co.
OWNERS:
J. G. Gegužis and M. St. Michelson, So. Boston, Mass.
Known bondholders, mortgagees, and others security holders, holding 1 per cent, or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities — None.

By J. G. Gegužis, Publ.
Sworn to and subscribed before me this September 29-th, 1920,
Roman J. Vasil, Justice of the Peace.
My Comm. Exp. Oct. 20, 1922.

Seinuose lenkai surengė žydų skerdynes

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi žinias apie lenkų kariumenės padarytasias žydų skerdynes Seinuose, kuomet ji laikinai buvo tą miestą užėmusi Lietuvos valdžia buvo pasiuntus rugsėjo 13 dieną tam tikrą komisiją lenkų darbams ištirti. Surinktos tos komisijos žinios atėjo nuo Lietuvos valdžios rugsėjo 21, ir tą pačią dieną buvo įteiktos atskiroj notoj Suvienytų Valstijų valstybės sekretoriui B. Colby, šitokioj formoj:

Gerbiamas Tamista:

Mano vyriausybės įsakymu aš turiu garbės pristatyt Tamistai pranešimą apie biaurų elgimąsi lenkų kariumenės, kuri išnaujo buvo užėmusi Lietuvoje Seinų ir Punsko miestus. Lietuvos valdžia turi garbės kreipti Suvienytų Valstijų domę į sekamus faktus, kurie tapo patvirtinti tam tikros tyrinėjimo komisijos. Rugsėjo 8 dieną, 5 val. po pietų, pirmos ir antros lenkų divizijos kareikiai įnėjo į Seinų miestą ir tuojaus pradėjo plėšti krautuves, gyventojus, skriausti moteris. Buvo išplėštos 25 krautuvės ir apgrobta 150 atskiru butų; nuostolių padaryta iki 2 milionų markių. Dvidešimts dvi moteris buvo išžagintos. Rugsėjo 9 dieną lenkų kareiviai įsiveržė į sinagogą pamaldų laiku ir užpuolę ant rabino ir kitų, kurie meldėsi, nutraukė nuo jų užvilkimus ir visaip juos niekinę ir daužę.

Seinų, Punsko ir kitų miestelių gyventojai yra pasiuntę prie Lietuvos valdžios delegaciją, maldaudami, kad jie išnaujo nebutų atiduoti po lenku karinės valdžios globa. Delei šių priežasčių Lietuvos valdžia turi garbės prašyti Suv. Valst. valdžios pavartoti visą savo įtaką, kokios ji turi ant lenkų valdžios, idant panašus užpuolimai, kuomet daromos yra pastangos sudaryti tarp Lenkijos ir Lietuvos taikos santikiai nebeparikartotų. Be to, turiu garbės pabriežti, jog visi šie biaurųs lenkų kareivių antpuoliai ant ramių gyventoju yra atsikartojimas tų pačių įvykių, kurie jau yra buvę, kuomet pernai Seinai ir Punskas buvo lenkų kariumenės užimti, ir kad atkaklus šios Lietuvos dalies gyventoju pasipriešinimas prieš lenkų okupaciją gali buti prašalintas ne kitaip, kaip tik jeigu ji bus pavesta Lietuvos valdžios žinion, kuriai ji ir teisės žvilgsniu turėtų priderėti.

Reikšdamas pagarbos ženklus,

J. Vileišis.
Lietuvos Atst. Amerikoj.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Sept. 29, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

SAKO, AMERIKA PADEDA LENKAMS SKERSTI ŽYDUS.

Rašytojas Arthur Brisbane, kalbėdamas 26 rugsėjo "Boston American'e" apie lenkų žvėriškumus, sako:

"Lenkų kariumenė, kuri užima rusų apleistus miestus, varo nemielaširdingą kampaniją prieš žydus, žudydama vyrus ir žagindama moteris.

"Tai vėliausios žinios iš Lenkijos vedamos karės, kuri yra vedama ačiu Tautų Lygai ir Suvienytų Valstijų pagalbai.

"Ir šitos žinios yra teisingos, nes pats lenkų kariumenės vadas yra išleides savo armijai įsakymą, drausdamas 'žudyti žydus urmu.' Bet tas įsakymas nieko negelbėjo.

"O juk tai buvo Tautų Lyga, kuri remdama Lenkiją nadrąsino lenkus užpulti Rusiją ir grobti rusų žemes. Juk del tos Tautų Lygos ir Amerika davė lenkams ginklų, lokomotivų, vagonų, amunicijos ir galybę pinigų, priimdama už tą viską notų, kurios neką daugiau vertos, kaip pati popiera, ant kurios jos atspausdintos."

SUKČIAI PADARĖ $20,000,000.

New Yorke tapo areštuoti "Tuxpan Star" aliejaus korporacijos viršininkai ir kaikurie biržos mekleriai už apgaudinėjimą visuomenės. Paaiškėjo, kad pardavinėdami nieko nevertus šėrus, tie sukčiai pasidarė apie $20,000,000. "Tuxpan" aliejaus korporacijos pirmininkas Louis Roumagnac pastatytas po $35,000 kaucijos, o jos sekretorius Imand po $20,000. Brokeriai, kurie pardavinėjo tos korporacijos šėrus, pastatyti po $2,000 iki $7,500 kaucijos.

PRAGYVENIMAS ATPINGA.

Elkhart, Ind. — Crow-Elkhart automobilių korporacija čia paskelbė, kad ji ant visų savo automobilių grąžinanti tas kainas, kokios buvo pirm karės. Prie to verčianti abelna pramonės padėtis.

Bostone taip vidinamas Kubos ir Porto Rico cukrus krautuvėse parsiduoda jau po 15 centų svarui. Kitos cukraus rušįs laikosi da 16 ir 17 centų. Jaučiama, kad cukraus kainos da labiau puls.

New York. — Elmore Leffingwell kompanija, didžiausia minkštųjų apykaklių firma visoj Amerikoje, praneša, kad nuo 7 spalių minkštos apykaklės atpigs nuo 10 iki 30 procentų.

Washington. — Cukrus, bulvės ir kitos daržovės čia žymiai atpigo, tik sviestas, kiaušiniai ir pienas kįla. Drapanų kainos taipgi pradėjo kristi.

Chicago. — Del abelno reikalavimo žemesnių kainų, kviečių kaina čia krito 12 centų ant bušelio ir beveik sudemoralizavo visą rinką.

Toledo, Ohio. —Visos medžio firmos čia paskelbė, kad nuo šiol statomos medžiagos kainos bus 20 nuošimčių pigesnės.

Cleveland. — Vilnų audyklos čia paskelbė, kad jos nupigina audeklus nuo 15 iki 30 nuošimčių, nes žalioji medžiaga atpigusi.

Ottawa, Kanada. — Visos Kanados cukraus refinerijos nuo šio panedėlio nupigina cukrų.

BOSTONO RUBSIUVIŲ STREIKAS.

Rugsėjo 15 d. Talboto kompanijos rubsiuviai apskelbė streiką, reikalaudami, kad darbo butų duodama visoms toms kompanijos dirbtuvėms. Mat, Talboto kompanija sumanė dviem savo dirbtuvėm darbo neduoti, aiškindama, buk nesą kas veikti. Darbininkai ant to sako: jeigu nėra užtektinai darbo, tai turi but sutrumpintos dienos, galima dirbti po 5 arba net ir po 3 dienas savaitėje, bet darbas turi but dalinamas visoms dirbtuvėms lygiai. Talboto kompanija atsisakė tai padaryti, todel visi jos darbininkai metė darbą.

Visi sustreikavusieji rubsiuviai atėjo prisirašyti prie A. C. W. of A. unijos ir streikas eina pasekmingai. Vienybė tarp darbininkų didelė ir skebų nesimato. Rubsiuviai turi tik laikytis toliau taip kaip iki šiol laikėsi, o kova bus laimėta.

Presos komisija:
J. J. Peldžius,
J. A. Žardeckas,
J. Lukauskis.

MAINERIAMS PERSPĖJIMAS.

"Keleivyje" pasirodė andai pranešimas iš Windber, Pa., buk tenai minkštų anglių kasyklose esą geri uždarbiai, gražios stubos darbininkams, dideli daržai ir tt. Taigi, sustojus kietosios anglies darbams, parašiau vienai kompanijai laišką į Windberą klausdamas platesnių informacijų. Tuojaus atrašė, kad atvažiuok ir darbo bo gausi.

Taigi, nuvykau į Johnstown, Pa., o iš tenai gatvekariu į Windberą—kainuoja 30 centų. Lietuvių radau tik dvi šeimynas, ir tos prie klerikalų priklauso. Žmonės visi susikuprenę, susilenkę, išrodo labai suvargę — tai ne kietų anglių maineriai!

Ant rytojaus nuėjau į kompanijos ofisą. Iš tenai nuvežė mane parodyt kasyklas. Kasyklos žemos, nuo 3 ½ iki 4 pėdų; kitaip negalima ineit, kaip klupščiom, ir klupščiam dirbti. Žmonės, kurie ilgai tenai dirba, jau net į kupras suaugę; ant kelių turi po 20 lopų, ir visi jie praplyšę. Anglis krangi, bet labai sunku kasti.

Stubos, tiesa, neblogos, turi po šešis kambarius, bet žemės daržams nedaug. Krautuvės priklauso kompanijai. Darbininkų unijos nėra.

Apie Scalp Levelį sąlygos truputį geresnės, bet anglis nečysta, daug šleito, sunkiai reikia dirbti ir šleitą išrinkti. Apsukau da kitas vietas toj apielinkėj, ir beveik visur tas pats.

Taigi patariu lietuviams angliakasiams: Neklausykit skelbimų ir nevažiuokit nei į Johntowną, nei į South Forką, nei į Windberą. Visoj toj Summerset pavieto apielinkėj anglies klodas labai plonas ir kasyklos žemos.

Negana to, kompanijų krautuvės labai išnaudoja darbininkus. Jeigu nusipirksi iš miesto krautuvės 100 svarų miltų, tai kompanija atveš tau ir įmes 200 svarų (?—Rd.), mat tuo budu nubaudžia tave.

Fr. Lavinskas.

Užsidarė 75 čeverykų dirbtuvės.

Lynno čeverykų darbininkai nesusitaikė su darbdaviais ir šie uždarė beveik visas dirbtuves, kurių tenai yra apie 75, išmesdami iš darbo apie 15,000 darbininkų.

Maloniai šviečia

ADA mes apšviečiame nakties tamsą, mes atitaisome tą nesmagumą, kada jųs turite priežasti pasiskysti del bilų arba patarnamo.

The Edison Electric Illuminating Company of Boston

TIKĖJIMAS YRA PAVOJUS, SAKO TEISĖJAS.

Teisėjas Long Springfielde davė turtingo bovelnos pirklio Roberto O. Aleksandro pačiai atsiskyrimą delto, kad jos vyras perdaug tikėjo. "Kuomet tikėjimas virsta fanatizmu," pasakė teisėjas, "tai jis pasidaro pavojingas žmonių gyvybei ir namų ramybei." Teisėjas nusperndė, kad motina turi ir vaikus pasiimti su savim, nes tikintis tėvas negalįs tinkamai juos auklėti. Jis turės mokėti jų užlaikymui po $500 į mėnesį.

Patarmės Merginoms Apie Lyties Dalykus. Parašė Margaret H. Sanger. Išleido F. J. Stropienė. Antra pagerinta laida. Su paveikslais. Knyga turi neapsakomai didelę vertę del merginų ir moterų. Spauda graži. Galima gaut pas F. J. Stropienę, 30 Broadway, So. Boston, Mass. Kaina $1.

Aš Jonas Stasiukaitis šiuomi pranešu visiems kurie negavot nuo manęs atsakymo, kurie rašėt man laiškus, malonėkit parašyt iš naujo, dabar atsakynėsiu visiems. (39)
Jonas Stasiukaitis
P. O. Box 478, Bay City, Mich.

Pajieškojimai

Pajieškau brolio Antano Baitkaus, pirm 3 metų jis gyveno St. Louis, Mo. Ramygalos parapijos, Kauno gub. Lai atsišaukia arba kas apie jį žino malonės pranešti. (40)
Rapolas Bartkus
P. O. Box 423, Thomas, W. Va.

Pajieškau dėdės Jurgio Radamskio. Pirmiau gyveno So. Willmington, Ill. Suvalkų gub., Liudvinavo parapijos. Yra svarbus reikalas. (41)
Peter Berzinis
780 Holloway St., Akron, Ohio.

Pajieškau brolio sunaus Stepono Kostantino, Kauno gub., Tauragės apskr., Kalniskių sodos; gyveno Chicago. Lai atsišaukia arba žinantieji malonės pranešti. (42)
Ona Jonikienė
Lochgelly, W. Va.

Pajieškau Antano Mizirioko. Vilniaus gub., Lydos apskričio, Kriokšlio kaimo, 8 metai atgal gyveno Trenton, N. J. Meldžiu atsišaukti arba kas žinot pranešti. Norėčiau susirašyti.
Jonas Pigaga
331 River st., Paterson, N. J.

Pajieškau Julionos Žasiniutės-Šinkunienės. 2 metai atgal gyveno Park City, Utach. Aš gavau iš Lietuvos nuo jos tėvų laiską. Taipgi Antano Vaupšo. (40)
George Bush
108 Edgewood ave., Watesbury, Ct.

Pajieškau Jono Gabraičio, kuris gyveno So. Bostone. Jam yra laiškas ir pakelis iš Lietuvos. Lai jis pats atsišaukia arba kas žino pranešti tuojau.
M. Masis (40)
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau brolio Vincento Vasiliaus malonės tuoj atsišaukti ar kas žinote praneškite; turiu svarbų reikalą. (41)
Gendruta Brasienė
1744 S. Watere st., Philadelphia, Pa

Pajieškau brolio Juozapo Kapusto. Pabaisko parapijos, Ulyčninkų sodos. Kauno gub. Kas apie jį žino malonės pranešti arba pats lai atsišaukia, nes yra svarbus reikalas. (39)
Kastusė Genčauskienė.
23 River st., N. Waymouth, Mass.

Pajieškau brolio Nikodemo Dubauskio ir Jurgio Andzikaičio. Abu paeina iš Kauno rėdybos, Sartininkų valsč., Augštupių kaimo. Girdėjau gyveno Illinois valstijoj. Malonėkite greitai atsišaukti, nes turiu svarbių reikalų iš Lietuvos. Taipgi žinančių meldžiu pranešti. (40)
P. Dubauskis
49 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau Antosės Baulutienės-Julienės, paeina iš Kauno apskričio, Velėnosios valsčiaus, Pametavo kaimo. Turiu labai svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti šiuo adresu: (39)
Simonas Pavalkis
22 Star st., Ansonia, Conn.

Pajieškau savo vyro Antano Gerdausko, kuris išvažiavo palikęs mane su trimis mažais vaikučiais dideliame varge. Jis pabėgo su svetima motere Kaste Dambrauskiene (moteris dikta). Jis yra menkos išveizdos, su akiniais. Kas pirmas praneš apie juodu, gaus 50 dolerių atlyginimo.
Kristina Gerdauskienė (39)
57 Third st., Waterbury, Conn.

Pajieškau pažįstamų Jono Pranckevičiaus ir jo sesers Uršulės, po vyru Kurčinskienės. Jiedu paeina iš Kauno gub., Ukmergės apskr., Raguvos vals., Silų parapijos. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote pranešti.
Petras Kabuosis (40)
Box 502, Kempton, W Va.

Pajieškau brolio Stanislovo Gaučio, Kauno apskričio, Krakių parapijos, Aukštuoliukų sodžiaus. Dvylika metų Amerikoj. Gyveno Watesbury, Conn. Meldžiu atsišaukti arba kas žinot praneškit šiuo adresu: (40)
Franciškus Gaučis
P. O. Box 1313, Struthers, Ohio.

Pajieškom savo motinos Marijonos Slautarienės, po tėvais Ruzgiutės, Pryškių valsčiaus, Leilėnų kaimo. 2 metai atgal ji išvažiavo nežinia kur iš su kuom, palikdama munis siratas. Atsišauk, miela motinelė, norėtumem pasikalbėti paskutinį sykį, nes mes tuoj išvažiuosim į Lietuvą. Jeigu kas žinot apie musų motiną, praneškit.
Johana ir Amilija Slautaraitės (40)
3323 Lowe Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau draugų Kazimiero Mikeliuno iš Butkunų kaimo, Vaškų parap. Pirmiau gyveno Kanadoj; taipgi Juozapo ir Jono Nakvos, gyveno Chicago. Jie patįs lai atsišaukia arba kas apie juos žino malonės pranešt. (40)
Antanas Nakvas
1316 Madison st., Butte, Mont.

Pajieškau J. Dezulio, lai atsišaukia šiuo adresu.
S. Balchun
Gen. Delivery, Wheeling, W. Va.

Pajieškau brolio Jono Ambrose, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Veiverių gmino, Kazliškių kaimo; gyveno Bentleyville, Pa., girdėjau buvo karėje. Kas apie jį žino malonėkite pranešt arba pats lai atsišaukia. (41)
Petras Ambrose
Box 795, Johnston City, Ill

Pajieškau savo pažįstamų Aleksandros Rumbučio, Franciškaus, Antano ir Jono Vaitekunų ir brolio Julijono Siriaus. Visi paeina iš Kauno rėdybos, Luokės parapijos. Patumšalių kaimo. Taipgi Jono ir Juozapo Paulauskių iš Kuprių ir Povylo Taurinskio iš Telšių miesto. Visų meldžiu greitai atsišaukti arba kas žinote pranešti; yra svarbių žinių iš Lietuvos.
Adolph Lingis (39)
1385 E. 26th st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau draugo Juozapo Vaitiekaus, iš Kartinos dvaro, Kretingos apskričio. 4 metai atgal gyveno Montreal, Canada, vėliaus išvažiavo į Waterbury, Conn. Meldžiu atsišaukti arba kas žino pranešti; yra svarbus reikalas iš Lietuvos nuo jo moters.
Jokimas Paulauskas (39)
51a Laprarie st., Montreal Canada.

Pajieškau brolių Franciškaus ir Adomo Kačinskių, Telšių apskr., Pelinų kaimo. Aš išvažiuoju į Lietuvą. Meldžiu pačių atsišaukti arba kas žino pranešti, už ką iškalno tariu širdingą ačiu. (39)
Benediktas Kačinskas
630 Benton st., Joliet, Ill.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui laisvos merginos arba našlės nuo 35 iki 40 metų. Meldžiu atsišaukti.
J. Tamulis (40)
928 Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.

Pajieškau apsivedimui merginos tarp 22 ik 28 metų. Butų geistina, kad atsišauktų kiek pamokyta ir laisvų pažiurų mergina, ir nemažesnė kaip 5 pėdų ir 8 colių. Aš esu 5 pėdų ir 10c. augščio, geltonų, šviesių plaukų, čysto baltai raudono veido, 28 metų amžiaus, jaunas atvažiavęs Amerikon, moku lietuviškai rašyt ir truputį angliškai. Mergina, kuri norėtų arčiau susipažinti, malonės parašyt laišką ir sykiu prisiųst savo paveikslą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką. (41)
Samy Chernocky
1918 Hamilton ave., Cleveland, Ohio.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, gali but ir su vienu vaiku, nesenesnės 28 metų, sutinkančios imt civilį šlubą. Aš esu 27 metų vaikinas, dirbų už duonkepį, gerai uždirbu ir ant visados darbą turiu. Meldžiu atsišaukti ir su pirmu laišku prisiųsti paveikslą, kurį reikalaujant grąžinsiu, Vyrai te nerašo.
J. Vaitkus
38 Oakland Sq., Pittsburgh, Pa.

Noriu susipažinti su pagyvenusia motere nuo 45 metų amžiaus ir senesne. Butų gerai, jei turėtų kiek pinigų, kurie reikalingi del biznio. Duosiu visoms atsakymą, kurios prisiųs laišką kartu su paveikslu. (39)
J. Wr—ch
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės nuo 24 iki 34 metų, laisvų pažiurų, kuri savo protu galėtų guventi ir gerą nuo blogo atskirti. Man butų malonu, kad ne iš toli atsišauktų.
B. F. J. (40)
114 N. Phelps st., Youngstown, Ohio.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės nuo 20 iki 35 metų. Aš esu 28 metų vaikinas, turiu gerą darbą. Kurios norėtumet susipažinti atsišaukit prisiųsdamos paveikslą. Atsakymą duosiu kiekvienai. Vyrų meldžiu nerašinėti.
J. W.
P. O. Box 254, Batavia, Ill.

Pajieškau merginos arba našlės prižiurėt 2 vaiku ir stubą. Vaikai jau lanko mokyklą. Gerai moterei darbas ant ilgo laiko. Aš esu našlys. Mokestis 20 dolerių į mėnesį, maistas ir kambarys. Ekstra darbo nėra. Meldžiu atsišaukt.
A. Latonis (40)
2019 N 17th st., Springfield, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės be vaikų. nuo 25 iki 35 m. Esu vaikinas 35 m., medžio amatninkas, gerai uždirbu ir bedarbės nebijau Mergina turi but laisvų pažiurų, protinga ir mylinti dorą gyvenimą. Norinčios su manim arčiau susipažinti malonės parašyti laišką ir prisiųsti savo paveikslą, kurį pareikalavus grąžinsiu. (40)
W. A. J., 101 S. Popleton st.,
Baltimore, Md.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 25 iki 30 metų, kuri mylėtų ramų gyvenimą. Esu 27 metų vaikinas. Su pirmu laišku malonės prisiust paveikslą kuri ant pareikalavimo grąžinsiu. Atsakymą duosiu kiekvienai.
J. Urbonas. (39)
112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGA MOTERIS.
Laisva ir iškalbi, mokanti kelias kalbas. Gabi moteris gali uždirbt 10 doleriu į dieną. Platesnių žinių klauskit laiškais, idėdami už 2 centu štampą atsakymui. Atsišaukti galit iš visų valstijų. Amatas kožnam mieste.
Mr. Arlovas
44 Byron st., Worcester, Mass.

REIKALINGAS BUČERIS.
Brightono Lietuvių Kooperacijoje, turi mokėt gerai darbą. Darbas ant visados, mokestis gera. Meldžiu atsišaukti tuojaus. (41)
Brightono Lietuvių Kooperacija
24 Lincoln st., Brighton, Mass.

Reikalingas švarus Ruimas.
Su valgiu arba be valgio. Geistina pietinėj miesto dalyj. Užmokestis sulyg pareikalavimo. Turintis tokį ruimą malonės parašyt šiuo adresu:
B. Walančiunas
390 Reed st., Milwaukee, Wis.

REIKALINGAS PUSININKAS su mažais pinigais į restorano biznį. Vienas neįstengiu apsidirbti. Platesnes žinias suteiksiu laišku. (40)
A. Petrauskis
200 Chestnut st., Lawrence, Mass.

REIKALINGAS PARTNERIS arba geras darbininkas, kuris gerai suprastų bučernės ir grosernės biznį. Biznis eina gerai ir vienas neišgaliu vesti.
487 Main st., Charlestown, Mass.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA UKĖ.
15 akrų žemės, visos reikalingos triobos ir viena karvė. Tik 10 minutų eit iki pat vidurio miestuko. Atsišaukit greitai. Kaina labai pigi. Parduodu todel, kad esu vienas be gaspadinės. Mane galit matyt dirbamom dienom nuo 5 iki 9 vakare ir šventadieniais bile laiku. (40)
Povilas Balčiunas
262 E. River st., Orange, Mass.

PARSIDUODA VALGYKLA, lietuviais apgyventoje apielinkėje; savininkas išvažiuoja į Lietuvą ir nori greitai parduot. Biznis gera. Pasinaudokite proga. (41)
V. P. 2 Arthur st., Montello, Mass.

PARSIDUODA DUONOS KEPYKLA. Pigiai ir greitai. Biznis išdirtas plačiai tarp lietuvių, lenkų ir rusų. Savininkas apleidžia šią šalį. Del platesnių žinių kreipkitės pas: (42)
P. Vasylius
106 Central st., Ansonia, Conn.

Columbia

LIETUVIŠKI REKORDAI.

Šok, o su Jums šoks visas svietas.
10 Inch—$1.00

E-4675 { GYVENIMO DŽIAUGSMAI. Polka. / RYTO GRAŽUMAI. Šocas.
E-4094 { VISUR ŽALIUOJA. Polka. / KAIMO KERMOŠIUS. Šokis.

Kada žmones linksmus jie sueina į savo draugų namus ir pasišoka, ir linksmai praleidžia laiką. Štai, čionai yra toji proga kad padaryti jusų namus viena iš tų populiariškiausių vietų visoje jusų kaimynystėje. Ant pirmojo paminėto rekordo Klernetų orchestra griežia "Gyvenimo džiaugsmus," gražią polką, pritaikytą prie senovių narsumų, ir "Ryto Gražumai," smagus šocas, su labai dalikatniu tempu. Ant antro nurodyto viršuje rekordo pasižymėjusi Ukininkų Orchestra, griežią maloniai valcą "Kaimo Kermošius," kaip tik tokiu budu, kaip jauni žmones myli šokt, ir visados populiariška polką "Visur Žaliuoja." Įsigykit tuos Rekordus, o jųs persitikrinsite, kad jusų namai visados bus pilni linksmų svečių.

Čia yra garsus Choras kad užbavinti Jusų Draugus.

E-3840 { Ant kalno karklai siubavo. Mikas Petrauskas. Tenoras. / Šią naktelę per naktelę. Mikas Petrauskas. Tenoras.
E-3906 { Važiavom dieną. Mišrus choras. / Bijunėlis žalias. Mišrus choras.
E-4098 { Gerkit šaltyšiai. Mišrus choras. / Oi kas sodai do sodeliai. Mišrus choras.

Paprašyk jusų pardavėjų naujo Kataliogo Tarptautiškų Instrumentalių Rekordų

Bile vienas Columbia Rekordų pardavėjis Suv. Valst. ar Kanadoje mielai sutiks pagrajinti jums bile vieną tų Rekordų be jokio atlyginimo. Jis taipgi duos jums Kataliogą Columbia lietuviškų Rekordų. Paprašykite jo.

Columbia Rekordai skamba gražiausiai ant Columbia Grafonola Kaina, $32.50 iki $2100

Kaip pirksi rekordus, reikalauk Columbia Rekordų ir nurodyk kiekvieno Numerius.

Žiurėk kad toks Vaizbaženklis butų ant kiekvieno Rekordo.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Columbia Grafonola

HUMORISTIKA.

KAIP ŠV. ANTANAS SUGRĄŽINO ARKLĮ ŽYDELIUI.

Kas tai pavogė žydelio arklį. Verkdamas eina jieškoti arklio žydelis ir pasitinka kunigą. Kunigas patarė jam duoti ant mišių, prie Šv. Antano altoriaus. Žydelis taip ir padarė. Ir patsai atėjo paklausyti, ką šventasis pasakys.

Ir ve, prasidėjo mišios. Kunigas užgiedojo: "Dominus vobiscum!"

Žydelis, nieko nebelaukdamas, kuogreičiausia pas Domininką Vobicką. Čia jis ir užtiko savo arklį.

Nuo to laiko šventas Antanas ir pagarsėjo.

J. Morkunas.

Jam nereikės.

Žydelis atvedė arklį pardavimui į jomarką. Prieina prie jo pirkėjai ir klausia:

Pirkėjas: —Kiek tu nori už šitą gyvulį?

Žyd. —Šimtą rublių.

Pirk. —Tavo arklys aklas.

Žyd. —Ui, jam skaityt nereikalinga.

Pirk. —Kad jis ir šlubas.

Žyd. —Jam kariumenėn stot nereikės.

Pirk. —Kiek jis metų turi?

Žyd. —Ui, dvyliką.

Pirkėjas žiuri arkliui į dantis ir sako:

—Taip, senas, bet jis juk nė liežuvio neturi.

Žyd. —Ui, jam advokatu but nereikės.

J. Morkunas.

KVAILI DALYKAI.
Kodel?

Kodel Airijoj gaidys negieda? Kodel nugaišta gyvatės ir kiti šliaužiojantis sutverimai atvežti į Airiją? Kodel baltasis dobilas atvežtas iš Airijos į Skotiją nudžiusta?

Yra airių, kurie tam tiki, bet tai yra kvailystė.

Kvailas tikėjimas.

Konstantinopolyje, 29 gegužės 1453 m., kuomet grekiškas vyskupas laikė mišias, į bažnyčią įpuolę turkai tiksiu užmušti vyskupą. Pastarasis, norėdamas pasislėpti puolęs šen ir ten ir pagalios pribėgęs prie sienos. Muro siena prasivėrus ir kuomet vyskupas įlindęs skylėn, siena vėl užsidarius. Grekai tiki, kad kuomet bažnyčia vėl teks krikščionims kunigams, tai senasis vyskupas vėl išlysiąs iš sienos gyvas.

Ar tai ne kvailystė?

Kvailas gėrimas.

Deda kavos, kad butų juoda ir pila pieno, kad butų balta; deda cikorijos, kad butu kartu ir deda cukraus, kad butų saldu; verda, kad butų karšta ir pučia, kad butų kartu ir deda cukraus "laukan."

Kvailys.

Buvo tam priežastis.

"Aš pažįstų vieną vyrą, kuris jau 30 metų kaip vedęs, bet nei vieno vakaro nėra išėjęs iš namų."

"Aš sakyčiau, kad tai yra tikra meilė prie pačios."

"Ne; jisai kojų nevaldo."

Išsipildė jo troškimai.

"Kuomet aš pradėjau gyventi, aš norėjau buti juokdarys," pasakojo vienas daktaras, "bet mano namiškiai užsispyrė, kad aš eičiau į daktarus."

"Ir aš pasakysiu, kad tam stos troškimai išsipildė," pastebėjo vienas jo pacientų, "nes tie receptai, ką tamsta man rašai, yra tikri juokai. Kada tik aš tamstos receptą aptiekon nunešu, aš visuomet gaunu paimti šnapso."

Per trumpas pamokslas.

"Na, o kaip gi tau patiko musų naujo kunigėlio pamokslas?" teiravosi gaspadinė pas savo burdingierių.

"Niekai; pertrumpas!" atsakė tasai. "Nebuvo kada ir išsimiegoti; vos užsnudau — ir pasibaigė!"

Klaidingas žodis.

—Ar tu pažįsti tą moterį, ką eina ana puse gatvės, su raudona skrybėle?

—Pažįstu; tai gyvanašlė.

—O tą antrąją?

—Ir tą žinau. Ji yra našlė.

—Ar ta našlė ne gyva

Vaikas atsakė.

Vienas katalikas daktaras, kuris buvo nedideliam miestelyje mokyklos perdėtiniu, pastatė vienam vaikui šitokį klausimą:

—Pasakyk, Jonuk, ką reikia daryti, kad į dangų nueiti?

—Reikia numirti — sako vaikas.

—Labai gerai — pagyrė daktaras. — Bet pasakyk, ką reikia daryti prieš mirtį?

—Reikia apsirgti ir tamstą pašaukti! — paaiškino vaikas.

RINKIMŲ DIENA ARTI.

Šalies rinkimai dabar viršija viską. Jųs gaunat daugybę politiškų apskelbimų ir kortelių, ir jųs neišmanot nei už ką balsuot, todel kad perdaug visokių skelbimų ir tuli jų negana aiškųs. Visai kitas dalykas su pasirinkimu gyduolių del pilvo ligų. Jųs tikrai žinote, kad tokiame atvėjuje geriausia gyduolė už visas Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno. Kiekvienas, kuris išbandys jį vieną kartą, nenorės imt kitokių sutaisymų, todel, kad jis jausis taip kaip p. George Ivcick, kuris štai ką parašė mums iš St. Louis, Mo. 1 d. rugsėjo, 1920 m.: "Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno tikrai man pagelbingas." —Trinerio Angelica Kartusis Tonikas — tai kita puiki gyduolė. Tasai gerasis tonikas yra reikalingas del atsigavimo nuo didelio nuvargimo, del pridavimo gyvybės ir sudrutinimo nervų. Jusų gyduolių pardavėjas tikrai turi šias gyduoles del jusų. —Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius

Gydytojas ir Chirurgas.

Gydo užsenėjusias ligas vyrų ir moterų; ypatingai lytiškas ligas.

Duoda patarimus sveikatos dalykuose per laiškus.

3303 S. MORGAN ST.
CHICAGO, ILL.

TEL. BULEVARD 2160.

Dr. A. Christian
SPECIALISTAS

Kuris specializuoja gydyme chroniškų ir abelnų ligų, lankysis Norwoode sekančiomis dienomis:
SEREDOMIS ir PETNYČIOMIS
nuo 5:30 iki 8 val. vakare.
BRUZGOS APTIEKOJE
ant Antrų lubų.
Jo ligoninė ir didisis ofisas:
401 MARLBOROUGH ST.,
BOSTON, MASS.

LIETUVIS DENTISTAS
Dr. M. V. Casper
(KASPARAVIČIUS)
451 BROADWAY, SO. BOSTON
Tel. So Boston 87
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12
" 1 " 5
" 6:30 " 9

ELIHU D. STONE
Representantas ir jo brolis
LOUIS G. STONE
ADVOKATAI ir TIESŲ ATSTOVAI.
Veda provas civyliškas ir kriminališkas.
66—67 Journal Building
262 WASHINGTON STREET,
BOSTON, MASS.
Tel. Main 3334

Pirmu Kartu Lietuvių Kalboje — su Paveikslais

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos
Nauja Lietuviška
BIBLIJA
SATYROJE

miera Biblijos 5½x8 colius, turi 382 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienai vpatai. Žmogus skaitydamas šią Biblija ir tėmydamas į paveikslėlius, (kurie perstato kas buvo pirm sutvėrimo svieto ir iki užgimimui Kristaus), užmirš visus savo vargus ir džiaugsis jogiai tokią knigą įgijo, jam bes trumoi žiemos vakarai.

KAINA TIK $1.00

Norinti gaut šią Biblija, pinigus siųskit Expreso ar Pašto Money Orderiu, arba registruotame laiške adresu:

"KELEIVIS"
255 Broadway,
Boston, Mass.

Daktarų Ofisai
MEDICAL OFFICES
22 TREMONT RWO, Scolly Sq.
BOSTON, MASS.
Kalbame Ruskai ir Lenkiškai
Gydo vyrų ir moterų slaptas ligas, kraujo ligas ir nusilpnėjimą.
Primą egzeminaciją ir kraujo išbandymą esant reikalui padarome dykai.
Valandos: Nuo 9 iš ryto iki 9 vakare.

$9.75

Ant 21 akmens

Gelžkelio laikrodis sriubeliu užsukamas, vyriško didumo, ant 20 metų auksuotas su išrašytais dubeltavais viršais. Labai teisingas, ypatingai gelžkeliu važiuojantiems žmonems, kuriems reikia visuomet tikras laikas žinoti. **Gvarantuotas ant 20 metų Ypatingas pasiulijimas.** Mes išsiųsime šį laikrodėlį ant kiekvieno adreso už$9.75 C. O. D. ir persiuntimo kaštus, su teise jums viską peržiurėt. Jei busi neužganėdintas, nemokėk nė cento. Atsiminkite, jųs užmokėtumet už tokį pat laikrodėlį asie $25.00 jei pirktumet kitur. Puikus auksuotas lenciugėlis ir kabutis dykai su kiekvienu laikrodėliu.

EXCELSIOR WATCH CO.
906 Athenaeum Bdg. CHICAGO, ILL.

MOTERIMS PLAUTIS ČIRKŠLĖ $2.45.

Šitą čirkšlę tukstančiai moterų su pasitenkinimu rekomenduoja. Padaryta iš minkšto raudono gumo, įtalpina savyje 8 uncijas vandens, čirkškia plačiai į šalis, taip kad plauja visas dalis vietos. Prisiųsk $2.45 su savo antrašu. Taipgi mes turime **daugybę tiems panašių dalykų ir prietaisų. Rašykit tuojaus.**

FISHLEIGH & CO., Dept. 924,
CHICAGO, ILL.

Ceverykai į Lietuvą!

SIŲSKITE SAVIEMS ANT ŽIEMOS GERĄ DOVANĄ.

Negalint musų Korporacijos prezidentui, adv. Bagočiui nuvažiuoti į Lietuvą, nuvažiavo sekretorius Stasys A. Milčius, ir jau veikia Kaune.

Visupirmu mes sutvarkėme siuntimą čeverykų Lietuvos žmonėms. Jeigu norite parsiųsti saviškiams brangią dovaną—**ČEVERYKUS**—nes Lietuvoje nė už pinigus negali gauti, tai priduokite mums pilną vardą ir adresą iš Lietuvos, o mes tuojaus pasiųsime net iki paskutiniai paštai. Visi siuntiniai pilnai apdrausti.

Prekės su persiuntimu: $12.50, $10.50 ir 8.50.

Yra tai geriausi čeverykai. Yra ir pigesnių, bet į Lietuvą jų siųst nepatariam.

ČEVERYKAI AMERIKOJE!

Pirkite Lietuvių Bendrovės čeverykus mus pačių krautuvėse, kurias rasite sekančiose vietose:

WORCESTER, MASS., 2 Lafayette st.
NASHUA, N. H., 10 High street.
CHICAGO, ILL., 1932 So. Halsted st.
CHICAGO, ILL., 763 Milwaukee ave.
NEW HAVEN, CONN., 894 Grand avenue
SO. BOSTON, MASS., 377 Broadway.
BROOKLYN, N. Y., 197 Grand street.
BALTIMORE, MD., 702 W. Baltimore st.

Jeigu Jusų mieste nėra musų krautuvės, prisiųskite savo užsakymą mums tiesiog į fabriką, o mes orderį išpildysime prisiųsdami Jums geriausius Čeverykus, padarytus lietuvių dirbtuvėje, per lietuvius unijos darbininkus, ir gvarantuojam kad pas mus gausite porą dviem-trimis doleriais pigiau, ar pirksite krautuvėje ar tiesiog iš fabrikos, negu kad kitur. Jeigu nežinote savo kojos numarą, tai padėkite basą koją ant popieros, apibrėžkit su alavėliu ir prisiųskite mums pažymėdami ar norite smailais galais, ar vidutiniais, ar bukais; ar juodos skuros ar tamsiai rudus.

Prekės su persiuntimu yra sekančios: $12.00, $11.00, $10.00, $8.00 ir $6.50.

Prekės išspaustos ant čeverykų padų.

Remkite savo įstaigą, kurios savininkais yra 700 lietuvių. Darbas yra varomas kad kuogreičiausiai atidaryti dirbtuvę Lietuvoje.

PIRKITE ŠERAS: Common Stock po $125.00.
Preferred Stock po $100.

Už "Preferred šėras yra gvarantuojama 7% ant metų, "Common"—gauna visą likusį pelną užmokėjus procentus ant "Preferred."

MES DIRBAME DIDELĮ DARBĄ: PAGELBEKITE MUMS TAME DARBE!

Kreipenties su bent kokiu reikalu adresuokite:

Progress Shoe Mnfg. Corp.

88—92 SPARK ST., BROCKTON, MASS.

KARDAS

Laisvamanių mėnesinis laikraštis — žurnalas. Su daugybe gražių paveikslų ir žingeidžių pasiskaitymų. Apart mokslišką raštų ir dailiosios literaturos taipgi į kiekvieną Kardo numerį kunigas Bimba pasako pamokslą apie viso pasaulio nuotikius.

"Kardo" prenumerata metams $2.50
"Kardo" pr. Lietuvoje bei užrubežyj $3.00
"Kardo" pavienis numeris 25c.

Kas nori gauti vieną "Kardo" numerį del pažiuros — meldžiam prisiųsti 25 centus — invinioję popieron ir indėję konvertan. "Kardas", dykai del pažiuros nėra siunčiamas. Visi laisvų įdėjų lietuviai yra kviečiami užsirašyti "Kardą" vienintelį Lietuvių Laisvamanių žurnalą Amerikoje. Užrašykit "Kardą" savo gentims bei pažįstamiems Lietuvoje, nes tuomi pagelbėsite Lietuvos žmonėms naikint kunigų įtekmę miniose.

Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.

3 SVARBIOS "KARDO" KNYGOS

"TIKĖJIMŲ ISTORIJA".

Šitą garsią knygą parašė prof. P. D. Chantelpe de la Sausaye. Yra tai milžiniškas veikalas sudaras net 1086 puslapius. Knyga yra papuošta daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievaičių, relikvijų, šventenybių, šventųjų, bažnyčių, šventnamių ir tt.

Šitoje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų — religijų, jų pradžią, augimą, vystimąsi, puolimą ir platinimąsi — pradedant nuo seniausių amžių, baigant dabartiniais laikais. Čia aprašomi visi tikėjimai, tikslai, apeigos, jų dievai, jų supratimai apie dangų, pragarą, sielos nemirtingumą ir tt. Knyga yra didelio formato, puikiais apdarais — aukso titulas ant nugaros.

Knygos "Tikėjimų Istorijos" kaina $7.00.

Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.

Kliočtorius ir Jezuitai arba Barbora Ubryka.

Vienas iš žingeidžiausių romanų lietuvių kalboje. Tikras nuotikis iš Barboros Ubrykos gyvenimo Karmelitų kliočtoriuj, Krakuvoj. Lietuvių kalbon išguldė Dr. A. Karalius. Šitos knygos kaina tik $1.00.

Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.

16 KRISTŲ

Svarbi knyga kurioj aprašoma apie įvairių tautų Kristus—Krishna, Thulis, Crite, Heus, Thammuz, Indra ir tt. Taipgi, šitoje knygoj randasi sąrašas 27 garsiausių Bibliją. Ir, apie 16 panelių šventčiausių. Šitai knygai medžiaga imta iš Encyclopedia Britanica ir knygos Nature.

Sutaisė T. J. Kučinskas, B. S. Šitos knygos kaina tik 50 centų.

Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.

Pasarga: Kas užsirašys visas 3 virš paminėtas knygas ir laikraštį, "Kardą", tam nuleidžiama už $10.

Pinigus meldžiam siųsti sekančiu antrašu:

KARDAS
1443 N. Paulina St. Chicago, Ill.
Dept. 1

Siuskit Pinigus į Lietuva

PER

J. Sekio, J. Urbšo ir Ko. Banką

KOL MARKES—AUKSINAI DA PIGŲS.

Mes galutinai nustatėme tikrus kelius kuriais
SUINČIAME PINIGUS Į LIEVUVĄ
ir taipgi nuo lenkų paliuosuotas vietas, į visą Kaunо, Vilniaus ir Suvalkų gubernijas, Prusų Lietuvą, ir sivąš kitas pasaulio dalis
SULYG PIGIAUSIO DIENOS KURSO.

KURIE NORITE VAŽIUOT Į LIETUVĄ.

Parupiname geriausį Laivą ir laiką. Mes visados turime vietos del važiuojančių į Lietuvą ir kelionėje musų pasažieriai buna nuo 15 iki 18 dienų ir visoje kelionėje be jokių didelių kliučių.

Parduodame Laivakortes iš Lietuvos ir visų kitų dalių svieto. Pasus išrupiname greitai.

J. SEKYS, J. URBŠO & CO.
101 OAK ST., kampas Oak ir Short
LAWRENCE, MASS.

BAMBINO

Vaikai myli ji! Jie prašo daugiaus!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savyj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliuosuojantis vaistas! Veikia greitai—maloniai.

Pirm negu pirksi, žiurėk, kad "Bambino Lėlės" paveikslas butų ant pokelio.

50c. vaistinyčiose arba 60c. su persiuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų:
F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

CUNARD LINE

LAIVAS SAXONIA
Išplauks
30 Spalių-October
TIESIOG Į HAMBURGĄ
Kaina $1.25. Karės taksų $5.00.

KREIPKITES PRIE ARTYMIAUSIŲ "CUNARD" AGENTŲ.

ATYDAI LIETUVIŲ ATYDĄI

DYKAI

Suteikiame paaiškinimus kaip geriau važiuot tėvynen, ir išdirbame pasportus trumpiausiam laike.

Partraukiame iš Lietuvos gimines ir pažystamus.

LAIVAKORTES VAŽIUOTI KRAJUN IR IŠ KRAJAUS; SIUNTIMAS IR MAINYMAS PINIGŲ; PRIIMAMA PINIGUS ANT PAČEDIJIMO IR MOKAMA NUOŠIMTIS.

HENRY C. ZARO
3 AVE., Cor. 6 ST. Dept. L. 3. NEW YORK, N. Y.

ATYDAI LIETUVIŲ!

Jei norite gaut tikrai Lietuvišką Pasportą į keletą dienų, Jei norite važiuot pigiai ant geriausių laivų tiesiog Lietuvon, Jei norite siųsti Pinigų savo giminėms, ir Jei norite gimines parsitraukt Amerikon, tai tuojaus kreipkitės į didžiausią Lietuvišką įstaigą, adresuodami:

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU Inc.
136 East 42-nd St., NEW YORK, N. Y.

Speciališką atydą atkreipiam ant keliaujančių Lietuvių ir Lietuvaičių. Parduodame Laivakortes į Liepoją, Hamburgą, Klaipėdą ir kitur. Siunčiame pinigus į Lietuvą ir kitas šalis. Jei norite kad jusų pinigai nueitų į 4 savaites, tai tuojaus klauskite pas mus žemiausio auksinų kurso. Patarimus duodame dykai.

Ką žmonės rašo iš Lietuvos.

A. Rakauskas, Jersey City, N. J., gavo nuo savo brolio sekantį laišką:

Mielas Adomai!

Jau antrą laišką tau rašau. Nuo tavęs dar iki kolkas laiškų negavau. Aš su gyvenamąją vieta, taipgi ir darbu nusistačiau. Dirbu prie Lietuvos kariumenės raštinėj, kaipo civilis. Kaipo Am. pilietis, kolkas "svetimos" šalies armijon nestoju. Alga 700 auksinų į mėnesį. Pavieniui galima gerai pragyventi, bet su šeimyna butų sunkoka, su tokia alga.

Mačiau daug amerikiečių jau Kaune. Jų čia yra visokių, pradedant klerikalų Rutkausku, baigiant bolševikų Stasiulevičium. Čia visi jie sau darbą surado. Rutkauskas "daktaras," su Tautos Fondo pinigais davatkas ir jų vaikus peni arba kaip kiti sako "peri." Balutis dirba ministerijos raštinėj. Alytienė -Pilienienė taipgi dirba valdiškoj raštinėj už vertėją. Pilėnas yra vienu iš žvalgybos skyriaus "načalninkų." Nabagas Stasiulevičius, nežinia ko grįžo į Lietuvą. Baimė Amerikos valdžios, kuri buvo jį į teismą patraukus, privertė jį tą kelionę padaryti. O gal pesimizman patekęs, negalėdamas "Naujienas" ir Grigaitį su kitais sunaikinti, išsarmatos pasišalino nuo scenos Amerikoje. Čia iš jo tik "buvęs žmogus"... Turėjo nelaimę — buvo areštuotas, kaip pasirodė Kaune. Pakinksojo kiek kalėjime ir tapo paleistas, sakoma, per Pilėno protekciją. Kad Pilėnas jį savo žvalgybos skyriaus darbininku turėti sutiktų, tai niekas daug neabejoja, bet kad toks smarkus, nesukalbamas "revoliucionierius", svieto perejuno įrankiu liktų, tai — keista, bet gali but kad nusibodus vieną valdžią griauti, žmonės eina kitai valdžiai "naudingą darbą" dirbti... Šiaip ar taip, jis vietos valdžios pavojingu neskaitomas, ir kalėjime del to nėra laikomas. Kauno socialistai ir darbininkai žiuri į jį su nepasitikėjimu ir darbininkų veikiman įeiti nevyksta.

Lenkų atstovai vieši Kaune ir veda taikos derybas. Apie pasekmes, kaip sužinosim, tai pasidalysim žinio mis.

Buvau namon į tėviškę nuvykęs. Visi sveiki.

Su godone

Jonas R—kas.

MAŽOSIOS LIETUVOS JAUNIMAS ORGANIZUOJASI.

(Prisiųsta "Keleiviui.")

Mažosios Lietuvos jaunimas, kuris nebepakeldamas vergovės pančių jau pirm karės pradėjo pabusti ir organizuotis, karui pasibaigus pradėjo pertrauktą darbą išnaujo ir ligšiol įsisteigė apie 10 jaunųjų draugijų. Šitos draugijos, kurių programas visokiu budu šelpti ir auklėti lietuviškumą, susitvėrė pernai rudenį į vieną centrą, draugijų "Santarą." Šioji savo konferencijoje nutarė leisti kas antrą sąvaitę jaunųjų laikraštelį "Darželis." Ligšiol išėjo jau du numeriu. Musų jaunųjų draugijos nėra dar tokios stiprios kaip Did. Lietuvos arba Amerikos draugijos. Truksta musų draugijoms moksleivijos. Neturėjome nei vienos lietuviškos mokyklos. Ir šiandien, jau esant Lietuvai kaip grynai lietuviškam kraštui nuo Vokietijos atskirtam, neturim dar nei vienintėlės lietuviškos mokyklos. Užtat labai daug priešų. Tačiaus musų jaunimas dirba ir kruta, kiek išgali. Parodo tai ir lėidimas laikraštelio. Tautiškasis susipratimas berods dar ne toks didis, bet nuolat stiprėja. Ir pinigiškai mes dar labai silpni. Kreipiamės todel į savo sesers ir brolius Did. Lietuvos ir Amerikos, prašydami mus pašelpti. Įsitaisėm "Lietuvių Banke", Klaipėdoje, fondą del leidimo jaunųjų laikraščio. Už aukas, ir menkiausias, sakom jau dabar širdingą ačiu. "Darželis" kainuoja su prisiuntimu viens numeris Maž. Lietuvai 60 skatikų. Didž. Lietuvai 1 auksiną, Amerikai 20 centų. Visoms korespondencijoms antrašas toks: Mažoji Lietuva, Martinas Glažė, Klaipėda (Memel) Hospitalstr. 15, II.

Lietuvoj nyksta pinigai

Bevieškpataudami vokiečiai Lietuvoj teikė mums savo laidos pinigų. Nors vokiečiai senai jau išsikraustė iš Lietuvos, bet jų pinigai pasiliko ir iki šiol vaikščioja po žmones.

Buvo jau daug kieno sakyta, kad reikia išleisti savo tikri, lietuvių pinigai, bet laikinoji ir dabartinė valdžia neleido jų. Ir gerai darė, neleisdama lietuvių pinigų. Leidimas, tiesa, but tikęs lietuvių patriotiniam jausmui, bet ekonominiu atžvilgiu Lietuvai butų buvę nemaža nuostolio. Jei butų išleisti Lietuvos pinigai, ne laiduoti auksu ar kita patvaria valiuta ir tai dar kol Lietuva nėra pripažinta de jure, tokių pinigų kursas butų žymiai kritęs, kas atsitiko su latvių, estų ir lenkų pinigais. Valstybės pinigų kurso puolimas — tai nesuskaitomas valstybei nuostolis. Tada veltui ar pusvelčiui prekės gabenamos svetur, šalis bėdnėja. Ir šią vasarą linų spekuliacija liovės tiktai to del, kad markės kursas pakilo du kart neg buvo pereitą žiemą. Žodžiu, neišleidžiant pinigų buvo pasielgta labai atsargiai ir gerai.

Bet dabar sutinkam blogumų iš kito galo. Skaičius esamų apyvartoj pinigų mažta, vokiečiai suplyšusius pinigus nenoroms keičia. Aišku, kad vokiečiai tai daro norėdami, kad jų išleisti Lietuvai pinigai išnyktų, žutų. Yra patirta, kad ramiuoju laiku pinigų nyksta apie penktą nuošimtį, o dabar jų nyksta daugiau. Pinigai žmonių rankose plyšta, sudega, susinaikina. Vokiečiai tai supranta ir džiaugias, kad už kiekvieną sunaikintą markę jiem neteks atsakyt savo valiuta.

Dar blogiau yra su smulkiais pinigais, — jų jau sunku gaut. Iki šiol buvusių apyvartoj markių, pusmarkių ir dvidešimties kapeikų vertės banknotų jau dabar kaikuriose vietose nelabai tegalima gaut, jau ir dvimarkių sunku gaut. Ir jei gauni, tai jau tikrai suplyšusį, sulipintą pinigą, kurį valstybės iždinės jau nebenori imti, nes, kaip esu girdėjęs, nuo iždinės nepriima vokiečiai.

Be smulkių pinigų negalima prekyba; nykstant smul. pinigams, žmogus visur už mažus daiktus turi permokėti, arba pirkt daiktų tiek, kiek jam nereikia. Permoka žmonės geležinkeliui bilietų pirkdami, permoka visur, arba prisiperka nereikalingų daiktų. Ir vienaip negera ir kitaip bloga.

Gerai buvo elgtasi pirmiau, neišleidžiant lietuvių pinigų, bet ilgiau taip negali but. Tai dabar jau tik vokiečiams gera daro ir ardo Lietuvos prekybą. Jei taip pasitęs dar pusmetį, mes visai liksim be smulkių pinigų ir priversti busim uždarinėt smulkiasias krautuves.

Mano išmanymu, dabar turėtų but išleisti lietuvių pinigai, kurie kursuotų tarp žmonių vokiečių pinigų vietoje. Tuos pinigus galima but paremt vokiečių pinigais, kuriuos galima sukraut valstybės iždinėj. Tada, viena, jei ir plyštų, jei ir susinaikytų kur pinigai, tai jau vokiečiai tuo nesinaudotų, o antra — turėtume smulkių pinigų, butinai reikalingų prekybai. Be to viso, nereikėtų visad rizikuot imant sudriskusius pinigus.

Jei jau visų pinigų negalima išleist, tai valdžia privalėtų bent smulkių pinigų išleist. Taip, kaip dabar yra, ilgiau negali but, be smulkių pinigų mes nužengsim atgal į primitinguosius laikus.

XX.

Redakcijos prierašas. P. XX kelia gan svarbų Lietuvos valiutos klausimą, kuris reikalingas plačiai svarstyt. Mes nuo savęs pridėsim tiek, kad, kaip mum tenka girdėt iš pasitikimų šaltinių, Lietuvos valdžia ruošiasi išleist lietuvių smulkių pinigų, kurie pakeistų dabar nykstančius vokiečių išleistus pinigus. Valiutos klausimą laikom svarbiu ir kviečiam finansininkus ir valiutos žinovus reikšti tuo klausimu savo nuomonių.

"Lietuva."

Dusėtai, Ežerėnų apskričio.

Padustelių kaime buvo žmogžudystė, kilusi iš meilės dalykų. Mat, vienos žmonos vyras karo metu buvo išbėgęs į Rusiją. Likusi viena moteris ėmė mylėtis su kitu vyru. Kai tikrasis vyras sugrįžo — kilo nesusipratimų. Taigi naktį parėjusį iš Rusijos vyrą nukovė kirviu miegantį.

Redakcijos Atsakymai

D. Januliui, Bridgeport, Conn. Jusų žinutes apie muštynes su nigeriais netalpinsime. Nesvarbu.

M. L. Manonis, Naugatuck, Conn. Tamsta vienas biznio įstaigas peikiat, o kitas giriat ir raginat darbininkus pirkt jų šėrus. Tai yra ne korespondencija, bet apskelbimas.

Elizabeth'o Senukui. Jusų korespondenciją žymiai sutrumpinom. Su tokiais žmonėmis neverta ilgas polemikas vesti.

SALUTARAS

ATGAUS JUMS:—
APETITA,
PATAISYS VIDURIUS
SUDRUTINS JUSŲ
SVEIKATA.

Mes išdirbame **daug Liekarstų** pagal **Europos** (seno krajaus) metodos, pertai musų lekarstos yra geresnės negu kitų.

Musų ŽOLIŲ ir ŠAKNŲ sandelis yra turtingiausis visoj Amerikoj, nes mes taupome apie 500 įvairių šaknų ir žolių.

Reikalaukite nuo musų tam tikrų aprašymų apie įvairias lekarstas—siunčiame persitikrinimui dykai.

SALUTARAS DRUG CHEM. CO.
Prof. J. Baltrėnas
1707 S. Halsted st.,
CHICAGO, ILL.

Šis dantų valyrojas užganėdina "mane labai nes Colgate's" padaro dantis švarius ir baltus, Šalip to jo skonis yra malonus.

Prašyk Aptiekoje

.. Duoti Jums

... Colgate's

Vardas 'COLGATE' ant toileto daiktų garantija tyrumo tikrumo ir puikios rušies. Įsteigta 1806 m.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, Inc.

LAIVAS "SUSQUEHANNA"
Plaukia iš NEW YORKO **tiesiog** į
BREMENĄ ir DANCIGĄ
LAPKRIČIO-NOVEMBER 17-tą DIENĄ

Kabina iki Brėmeno $175—$200, iki **Dancigo $200—$225**
Trečia kliasa iki Brėmeno $125 iki **Dancigo $135**
Karės mokesčių $5.00

Kreipkitės tiesiog prie
45 Broadway, New York City
arba prie vietinių agentų.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms **kainoms, tai visada eikite ant 100 Salem** str., kur rasite visokių naminių vaistų šaknų nuo **visokių ligų, kaip** tai: nuo galvos skaudėjimo, **nuo užsisenėjusio reumatizmo, nuo** nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo **plaučių, nuo** kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių **slaptingų ligų ir geriausius** patarimus suteikiame, nuo **patrukimo del vyru ir moterų.** Dielių iš Lietuvos ir įvairių šaknų ir žolių. **Mes jums patarnausime kuogeriausiai,** pašaukiame geriausius **daktarus per telefoną uždykų. Todėl** jeigu norite gaut **gerus vaistus ir sučėdyt pinigus, tad ateikite** į APTIEKĄ po numeriu (1)

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

MAGDE. "Ak, kaip man nežiti galėc! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"

MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čystu. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gydutolė? Ne!! Ar kvepiantįs vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris trigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Siutus, Overkotus ir kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS.

Mes užtikrinam, kad Jųs sučėdysit pinigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Kadangi mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl musų pasiuti siutai ar overkotai nesudarko žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesni.

VISOKIUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAI.

TAIPGI IŠVALOM IR IŠPROSINAM VYRŲ IR MOTERŲ RUBUS

Darbas geras ir užtikrintas. Kaina prieinama.

Tikras Jusų brolis lietuvis

Ant. Januška
222 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: So. Boston—2161R

Teisingas išpildymas, Atsargumas ir Pasitikėjimas

Tie trįs stulpai ant kurių musų Banka paremta.

PISTORINO ir YUNES BANKA

222 Hanover st., Boston, Mass.

Mes pilnai ir užtikrinančiai galime nusiųsti dabar pinigus į LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA, GALICIJA ir kitas vietas Europos greitai ir saugiai; siunčiam PAŠTA, TELEGRAMU, ir ten išmoka vietiniais pinigais arba Amerikoniškais doleriais. Mes turime sąryšį su didžiausiomis Bankoms Europoje.

Mes galime partraukti jusų gimines ir šeimynas.

Musų Taupomam skyriui moka po 5 nuošimtį už įdėlius.

Ypatingą atydą atkreipiame sandeliams, vidutiniams ir mažiems pirkliams.

Musų Banka yra po priežiura Bankų komisionieriaus. Mes parduodame vokiškas markes, rublius ir visokios rušies obligacijas.

Kreipkitės laišku arba ypatiškai.

PISTORINO & YUNES
BANKIERIAI
222 Hanover St.,
BOSTON, MASS.

DAKTARAS NAMUOSE.

Ką ti išėjo iš spaudos nauja knyga **DAKTARAS NAMUOSE.** Knygutėje aprašoma visokias vaistiškas žoles, šaknis, žiedai ir tt., nuo kokių ligų ir kaip vartojama. Su lotyniškais užvardyjimais, taip kad kožnas gali jas gauti bile aptiekoje. Apart to, yra daugybė gerų pamokinimų, slaptybių ir receptų. Tokia knygutė yra kožnam reikalinga. Prekė tik $1.00.

M. ŽUKAITIS (35)
451 Hudson ave., Rochester, N. Y.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA BUČERNE.

Visus tavorus parduadame pigiau negu kitur. Salyklos 100 svarų $11.00; apynių po 90c. ir prisiunčiu visur.

K. Grigas
238 D st., So. Boston, Mass.

Skausmus ir gėlimus **nutildo**

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

DRAUGAS REIKALE

Rusijos Revoliucijos PAVEIKSLAS

Minėtas paveikslas parodo, kaip nuginkluoja carą ir kaip jis turi pasitraukt nuo sosto. Revoliucijonieriai aplinkui apsupę su raudonomis vėliavomis apskelbia Laisvę. Paveikslas spalvuotas ir gerai atrodo. Prisiųskite 25 c., o mes prisiųsime jums paveikslą. Galite suvyniot 25c. į popierą ir pasiųst prastame laiške užrašydami aiškiai adresą.

"KELEIVIS"
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

Visuomeniška Lietuvių visokių Drapanų Dirbtuvė

Kaip tai Rainkočių, vyrams ir moterims ir vaikams; del vyrų darome ir "Overcoats" ir siutus. Visas drapanas darome ant orderio užsakymo. Darbas yra gvarantuojamas.

Norėdami įgyti musų išdirbystės drapanas kreipkitės ypatiškai arba laišku į mumis, o musų ingaliotinis pribus su visom informacijom ir viską išaiškins, kas tik bus reikalinga jums žinoti.

Toliaus, mums yra reikalingi kriaučiai, kurie gerai moka visą savo amatą, ypač kirpimą, nes musų bendrovė eina prie atidarymo verauzės (Warehouse) ir uždėjimo savo krautuvių.

Mums yra reikalingi agentai visose lietuviškose kolionijose pardavinėti musų išdirbystės tavorą. Uždarbis yra geras. Su visais reikalais kreipkitės musų bendrovės vardu:

Progress Clothing Mfg. Corporation
343 Broadway,
South Boston, Mass.

LIETUVA ir AMERIKA

Reikalauja šoferių ir Mechanikų.

Išmokiname pilnai apie automobilių mechanizmą: išardyma, pataisyma, sustatyma, važinėjimą, visokių plenų; taipgi duodame lekcijas apie elektriką. Mokiname už prieinamą kainą. Gvarantuojame išmokinti kiek-

vieną ypatą — jauną, seną, vyrą ar moteriškę. Užlaikome grynai lietuvišką kursą ir angliškai lietuvišką kursą. Po pabaigos mokslo išduodame diplomas ir rekomenduojame šoferiui mechanikui darbą nuo 35 iki 50 dolerių sąvaitėje. Mokiname dienomis ir vakarais. Mokykla atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val vakaro. Nedėliomis nuo 1 iki 3 po pietų. Gvarantuojame diplomus ir laisnius. Platesnių informacijų reikalaukit pas prof. (28)

Tychnevich Auto School

601 E. 17 St., And 293 Ave. B.
NEW YORK CITY, N. Y.
Telephone Styvesant 5406.

NUSIPIRK MOSTIES

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųst ir štampomis.

J. RIMKUS.
P. O. BOX 36, HOLBROOK, MASS.

MEILĖ **"MEILĖ IR ŠEIMYNA"** DAILĖ

Mėnraštis, kuriame telpa įdomiausi straipsniai apie MEILĘ, ŠEIMYNĄ, DAILĘ, MOKSLĄ, ir SVEIKATĄ; ŽAVĖJANTI DAILĖS PAVEIKSLAI; JUOKŲ ir JUOKINGŲ PAVEIKSLŲ tiek, kiek dabar yra sausoje Amerikoje "munšaino"; JAUNŲJŲ SUSIPAŽINIMA ir PAJIEŠKOJIMAI; TRAUKIMAS PER KRIUKĮ darbininkų išnaudotojų, — šitas laikraštis dabar NAUJIEMS SKAITYTOJAMS DUODAMA UŽDYKĄ!!! Kaina $2.00 metams, bet kas užsirašys DABAR, tas gaus UŽDYKĄ, nes gaus vieną iš šitų dovanų: (1) dvi artistiškų paveikslų sansiuvas, vertės $2.00; (2) dvi knygas: "Portugalų Minyškos Meiliški Laiškai", "Meilė ir Dailė" vertės $2.00. Musų adresas: "MEILĖ ir ŠEIMYNA," 2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

MOKSLAS

JUOKAI

Vietinės Žinios

Bankai užsidaro.

Pereitoj subatoj Bostone užsidarė dar vienas milžiniškas bankas — Cosmopolitan Trust Company. Tai jau penktas bankas uždarytas bėgyje kelių pastarųjų sąvaičių. Cosmopolitan Trust Co. banke buvo padėta daugiau kaip $12,000,000 žmonių ir $500,000 Massachusetts valstijos pinigų.

Išgąsdinti žmonės tuojaus puolėsi į kitus bankus imti savo pinigus laukan. Iš tos priežasties šį panedėlį trįs bankai atsisakė pinigus mokėti be 90 dienų. Tas daugiau baimės žmonėse sukėlė. Susidarė toks keblus padėjimas, kad gubernatorius šį panedėlį sušaukė finansistų konferenciją.

Nuteisė 4 lietuvius.

Pereitą subatą So. Bostono teismas nuteisė keturis lietuvius. Juozas Dusevčius, Stepas Čižius ir Juozas Dobilas gavo po 3 mėnesius kalėjimo už apvogimą Prano Dovydaičio iš Atholio. Dovydaitis sako, kad visiems jiems kaziruojant jam buvo pavogta $310. Kaziravo jie pas S. Čižių, kuris yra didelis katalikas.

Ketvirtas buvo nuteistas Kastantas Kalaušas, bet jis sakosi patekęs į "trobelį" visai be reikalo. Jis papasakojo savo prietikį šitaip: "Aš susitikau Praną Dovydaitį Motuzo restorane. Jis paprašė paskolinti jam pinigų. Aš paskolinau jam $5. Jis tuoj drėbė tą penkinę ant baro ir pareikalavo degtinės. Aš matydamas, kad jis pralaks visus pinigus, išsivedžiau jį laukan. Paskui mudu nuėjova pas Čižių, nes jis sakė, kad jis turįs pas Čižių pasidėjęs savo $300.

"Nuėję pas Čižių radome kaziruojant kelis vyrus. Dovydaitis tuojaus pareikalavo savo trijų šimtų dolerių, ir Čižius jam atidavė. Gaves pinigus, Davydaitis mėtė šimtadolerine ant stalo, kad kazirninkai jam iškeistų ją. Jie tuojaus jam išmainė ir jis man atidavė $5. Tuomet aš visus juos pas Čižių palikau ir kas ten toliau buvo, nieko nežinau.

"Bet štai vėliau išgirstu, kad tie kazirninkai ir pats Čižius jau areštuoti. Dovydaitis kaltina juos apvogime. Čižius paprašė mane į liudininkus, kad jis prie manęs visus pinigus Dovydaičiui yra atidavęs. Aš apsiėmiau šitą paliudyt. Bet kaip tik aš pasakiau, kad aš buvau Čižiaus namuose, tesėjas ir mane sykiu nuteisė. O aš visai nekaltas."

Nuteistėji visi keturi apeliavo. Kalaušas pasiėmė atskira advokatą ir tikisi, kad augštesnis teismas išteisinsiąs jį.

"Keleivio" Bendrovės susirinkimas.

Ateinančio ketvergo vakarą, 8 val., 30 rugsėjo, "Keleivio" redakcijoj bus "Keleivio" Bendrovės steigiamas susirinkimas. Todel visi Bendrovės nariai, kaip lygiai ir tie, kurie da nėra prisidėję, bet norėtų prie "Keleivio" Bendrovės prigulėti, yra kviečiami į šį susirinkimą ateti.

Gavo grąsinančių laiškų.

Bostono majoras Peters gavo net tris grąsinančius laiškus, kurių paskutinis skamba šitaip: "Majorui Peters. Tu busi nušautas petnycios naktį kai 12." Po laišku pasirašo "Reds" (Raudonieji).

Beabejonės, tai yra darbas ne raudonųjų, bet kokių nors bepročių arba provokatorių.

"Keleivį" aplankė buvęs Odesoj lietuvis.

Pereitą sąvaitę "Keleivio" redakciją aplankė lietuvis jurininkas, kuris tarnauja ant Amerikos valdžios transporto. Jisai papasakojo daug įdomių dalykų. Jisai buvo Odesoje ir kelis kartus Dancige. Dabar jo laivas irgi plaukė į Dancigą su valgomais daiktais ir amunicija lenkų armijai, bet plaukdamas pagedo, tai sugrįžo Bostono uostan pataisyt kas reikia.

Kuomet musų lietuvis buvo nuvykęs Odeson, tuomet tenai ėjo mušis tarp bolševiku ir Denikino spėkų. Du milžiniški Amerikos garlaiviai, po 18,000 tonų italpos, atėjo prikrauti visokių gerybių Denikinui. Pradedant nuo armotų ir automobilių, ir baigiant adata, tenai buvę visko: ir valgomųjų daiktų, ir drapanų, ir avalinės ir armonikų, ir kazyrų, ir "beizbolių," ir pataliniu, ir lovų, ir karabinų, ir kulkasvaidžių, ir rašomųjų prietaisų, ir tabako — vienu žodžiu, ko tik žmogui gali prireikti. Visi tie daiktai buvo paimti iš Francuzijos, kur buvo atlikę nuo amerikiečių kariumenės. Denikino juodašimčiai butų turėję gerų laikų, tuos daiktus pasiėmę. Bet jie buvo sumušti ir turėjo iš Odesos bėgti. Amerikos laivus su visomis gerybėmis tuomet pasiemė bolševikai. Pradėjus krauti prekes ant kranto, subėgę pavargėliai ir pradėję nešti kas kam patiko. Laivo personalas pamatęs, kad atskaitos nereikės niekam duoti, taipgi pradėjo vogti kas panuole. Vogę visi: netik laivo darbininkai, bet ir kapitonai vogę. Visi prisidėję savo skrynias čeverykų, vilnonių sveterių ir kitokių brangių daiktų, o paskui, nuvažiavę į Solonikus, išpardavę viską.

Odesos uoste grobimas ėjęs kelias dienas ir naktis. Vieną vakarą prikrovę pilną vagoną čeverykų, bet nespėję nuvežti. Iš ryto vagonas buves jau tuščias, tik suplėšyti baksai gulėję.

"Odesoj visi bolševikai," sako lietuvis jurininkas. "Paklausk mažo vaiko, kas esi, ir tas atsakys, kad jis bolševikas."

Musų svečias sakosi matęs ir užmuštus bolševikus kareivius laidojant. Iškasę ilga griovį, sustatę grabus, kalbėtojai pasakę prakalbų, kareiviai iššovę oran, merginos primėčiusios gėlių, ir paskui griovį užkasę.

K. Šidlauskas sugrįžo.

K. Šidlauskas, plačiai žinomas So. Bostone aptiekorius, ir jo žmona M. Šidlauskienė laimingai sugrįžo iš Lietuvos. Jiedu jaučiasi labai gerai.

Daugiau žinių iš jų kelionės ir įspudžių Lietuvoje, tilps sekančiams "Keleivio" numeryje.

Saužudystė.

William Richardson, 41 m. amžiaus, gyvenąs po num. 72 Bowdoin st., likosi atrastas paplukęs kraujuose su perpiauta gerkle. Šale jo gulėjo skustuvas. Manoma, jog nervų liga, kuria jisai ilgą laiką sirgo, privedė jį prie saužudystės.

PARSIDUODA 3 šeimynų murinis namas, 823 Albany st., ir 9 kambarių rėmų namas aptaksuota $6000; įeigų $744 per metus. Dasižinot pas L. A. Johnson, 133 Eustin st., Roxbury, Mass.

PARSIDUODA 7 sėdynių Hudson touring automobilius, visa mašinerija naujai pertaisyta. Geras bargėnas tam kuris parsamdo vežimus del biznio. Klauskite "Keleivio" Red. smulkmenų.

Policmanai vagia.

Trįs Bostono policmanai, Webster, Martin ir Lahorn, likosi atstatyti nuo tarnystės ir patraukti teisman už vagystę. Sakoma, jie yra išplėšę keliatą Bostono krautuvių ir išvogę daug daiktų.

Studentų kliubo susirinkimas.

Mus prašoma pranešti, kad 3 spalių, 2 val. po pietų yra šaukiamas Lietuvių Studentų Kliubo susirinkimas po Nr. 769 E. Broadway. Visi kliubo nariai ir tie, kurie prie jo da nepriguli, bet stoja į mokyklas, kviečiami atsilankyti.

LSS 60 kuopos susirinkimas

Ateinantį nedėldienį, 3 spalių, 10 val ryto bus lietuvių socialistų susirinkimas naujame socialistų bute po Nr. 409 Broadway, Room 15 Visi nariai malonės susirinkti laiku.

Kuopos sekretorius.

Suvienytų Valst. pilietybė.

Suvienytų Valstijų pilietis yra tas, kuris yra šios šalies pavaldinis ir nepriguli jokiam kitam kraštui.

Kad tapus šios šalies piliečiu, reikia išsižadėti to krašto arba valdono, kurio pavaldiniu pirma žmogus buvo, ir prisiekti ištikimybę Suvienytoms Valstijoms.

Jeigu svetimtautė moteris išteka už Suvienytų Valstijų piliečio, tai ji tampa irgi pilietė neišsiimdama jokių popierų; bet jeigu pilietė moteris išteka už nepiliečio vyro, tai ji savo pilietybės tuomet netenka. Tečiaus netekėjusi svetimtautė moteris gali išsiimti pilietiškas popieras ir tapti piliete tokiu pat budu, kaip ir nepilietis vyras kad tampa piliečiu.

Jeigu jųs atvažiavote į šią šalį ir ketinate čia visuomet pasilikti, tai jųs turėtumet nieko nelaukdami išsiimti pilietiškas popieras ir tapti šios šalies piliečiu, nes Suvienytos Valstijos gina savo piliečius, jų šeimynas ir turtą kur jie nebutų, net ir svetimoj šalyje.

Pirmutines pilietiškas popieras galit išsiimti tuojaus. Jei norėtumet daugiau informacijų, tai kreipkitės arba rašykit į: City Committee for Americanism, Room 305, City Hall Annex, Boston.

REIKALINGI DARBININKAI
Maine'o valstijoj, galima uždirbti nuo 30 iki 45 doleriu į sąvaite. Klauskite informacijų laišku, įdėdami štampą atsakymui.
Stanley Ponius,
985 Washington st., Boston, Mass.

"PROLETARAS"
Pasaulio Pramonės Darbininkų Unijos mėnesinis laikraštis. Kaina 1 dol. metams. Adresuokit sekamai.
"Proletaras" (39)
1001 W. Madison st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA dviejų šeimynų muro namas Roxburyje, 10 kambarių su intaisymais, už $4,200; mažai reikia įmokėt. Klauskite 315 Broadway, So. Bostone.

Severos Gyduoles uzlaiko šeimynos sveikatą.

Tyliai kenčiančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kenčia tyliai visokias negales ingimtas savo lyčiai. Tokios negalės paprastai apsireiškia skausmais strėnose, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažnais galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis nereguliarumus, nuo kuriu moterys ir merginos serga. Per ilgus metus jis buvo geriausia dovana ir nešė kuogeriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina $1.25 ir 5c mokesčių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PARSIDUODA NAMAS.
Parduodu pigiai, nes turiu išvažiuoti greitai kitur. Galima matyt bile laiku. 162 Silver st., So. Bostone, ant 2-rų lubų.

PARSIDUODA geroj vietoj barbernė Vieta išdirbta, gyvenimą galima pasidaryti gera, parsiduoda pigiai (38)
J. A. Z.
311 — Fourth st., So. Boston, Mass

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS
Su žieminiu virsumi, geras vežimas parduodu pigiai. Matyt galima nuo 6 vakarais.
J. S. Starkus.
493 7th st., So. Boston, Mass.

PARDUODU LAIVĄ—33 pėdų ilgas ir 8½ platus.; 12 arklių spėkos. Kuris pirks galiu išmokyt ir važiuot. Atsišaukit šiuo adresu bile sutata nuo 4:30 vak.
Petras Pilipas (40)
10 City Point Ct., So. Boston.

Reikalingas Vargonininkas
Aušros Vartu Lietuvių parapija jieško atsakančio vargonininko. Kreipkitės šiuo adresu: (40)
Rev. Jasinskas
516 Island ave., Rockford, Ill.

REIKALINGI MEDŽIŲ KIRTEJAI.
dirbti prie Great Northern Paper Co, Maine valstijoj; mes neimam už parodymą darbo. Darbininkai reikalingi prie New York Central geležinkelio, kelionė dykai. Atsišaukit. (?)
NORTHERN LABOR AGENCY
43 Portland st., Boston, Mass.

KAS NORI BUT BAGOTAS
TEGUL PERKA ŠĮ BIZNĮ!
Parsiduoda štoras valgomų daiktų, du namai ir garadžius už pigę kainą ant lengvų išlygų ir su mažu įmokėjimu. Savininkas turi kita biznį toli nuo to ir du negali vesti. Vieta apgyventa lietuviais, uždarbis yra geras, kurie manytų pirkti ateikit bent pamatyti. Biznio vieta randasi: (40)
68 Hovendon ave.,
MONTELLO, MASS.
Jonas Bartkevičia, laikinis gaspadorius, parodyt jums biznį ir paduos savininko adresą.

Tel. Haymarket 4154
Gyvenimo Tel.: Cambridge 6098.
DR. AL. FIDERKIEWICZ,
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Specialistas Slaptų ligų.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30
Šventadieniais nuo 10 iki 1.
81 CANAL ST., BOSTON,
Room 215 ir 216.

Tel. So. Boston 506-W
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVYS DENTISTAS.
VALANDOS Nuo 9 iki 12 dieną.
Nuo 1 iki 9 vak
NEDĖLIOMIS
Iki 1 v. po pietų
Seredomis iki 12 dieną.
Ofisas "Keleivio name
251 Broadway, tarpe C ir D Sts.
SO. BOSTON, MASS.

Tel. Beach 6933
DR. N. M. FRIEDMAN
SPECIALISTAS VENERIŠKŲ LIGŲ.
VYRŲ IR MOTERŲ.
Taipgi kraujo ligų ir Reumatizmo.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
1069 WASHINGTON ST.
BOSTON, MASS.

LIETUVIŲ BENDROVES BANKA

Bndrovė inkorporuota ant $100,000.00 Mass. Valstijoje. Iš tų, parduota šėrų už $80,000.00. Likuisius šėrus, už $20,000.00, mes kviečiam Amerikos lietuvius tuojaus išpirkti po $100.00; nors tikroji šėros vertė jau yra pasiekusi $150.00. Užsisakykite tuojaus.

Bendrovė turi visą bloką namų geriausioje vietoje visame South Bostone: tarpe Broadway, E, Silver ir Church gatvių.

NUO 1 D. SPALIŲ--OCTOBER, 1920,
persikelia į vieną naujai bankiniai įstaigai tinkamai paruoštų namų, po num.
357—361 BROADWAY, SOUTH BOSTONE.

BENDROVE PATARNAUJA AMERIKOS LIETUVIAMS SEKANČIUOSE REIKALUOSE:

Priima pinigus į taupomąjį skyrių ir mokės po 5%.

Persiunčia pinigus į Lietuvą žemiausiu dienos kursu. Musų atstovas Kaune, K. N. Norkus, buvęs "Sandaros" redaktorius prižiurės pinigų išmokėjimą. Pinigai pasieks vietą į 4—5 savaites. Visi kėblumai ir užvilkimai Lietuvos bankų padaryti praeityje, bus ištaisyti ir ateityje visiškai išvengti.

LAIVAKORTES Į LIETUVĄ VAŽIUOJANTIEMS, PARDUODAME ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ ir išrupiname pasportus ir reikalingus konsulių visus.

LAIVAKORTES IŠ LIETUVOS ATVAŽIUOTI jau galima siųsti. Musų Bendrovė parupins reikalingus popierius, paliudymus ir leidimus.

PARDUODAME ŠERUS:
Baltic States Banko, New Yorke, po $130.00.
Progress Shoe Mnfg. Co., po $125.00 "Common." ir $100 "Pref."
Boston Instrument Mnfg. Company po $110.00.
Lietuvos Atstatymo Bendrovės, po $10.00.

MAINOM PINIGUS visų šalių žemiausiu kursu.
Visais reikalais kreipkitės pas
Baltic States Finance Corp.
357—361 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone: So. Boston 1061.

Dr. L. J. Podder
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai. (2)
69 CHAMBER ST., BOSTON.
Telephone: Haymarket 3390

Telephone. Malden 3061--W. CHELSEA 1691--W.
DAKTARAS S. C. PAVLO
Sugrįžo iš Rusijos kur jis buvo vyriausiu daktaru Penzos gubernijos ligonbučio ir Odesos ligoninės. Specialistas-chirurgas ir veneriškų ligų.
CHELSEA, MASS., 142 BROADWAY.
MALDEN, MASS., 356 FERRY ST.
Priėmimo valandos: nuo 10-11 ryte, nuo 6-8 vakare.

Tel.: Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.
GYDO CHRONIŠKAS IR SLAPTAS LIGAS.
VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 ryto.
Nuo 2 iki 3 dieną.
Nuo 7 iki 8 vakare.
321 HANOVER ST.
BOSTON, MASS.

Kur Geriau?

Ar pas svetimtaučius gauti už padėtus pinigus ant padėlio
4½%
Ir da reikia išlaikyt pinigus pilnai šešis mėnesius kad gaut pilną nuošimtį;

ARBA SAVO BANKE GAUTI UŽ PADĖTUS PINIGUS ANT PADĖLIO
6%
Ir kur mokama už kiekvieną mėnesį tuojau nuo dienos padėjimo.

Tas reiškia kad galite išimti pinigus kada tiktai norite, nepražudydami nuošimčio nė už vieną mėnesį.

Pinigus ant padėlio galite padėti ypatiškai arba per laiškus.

DIREKTORIAI:
Adomas Kalasunas, Providence, R. I.
Domininkas Petkevičius, East Saugus, Mass.
Jonas Trainavičius, Brighton, Mass.
Antanas J. Gotautas, South Boston, Mass.

DIREKTORIAI:
Simonas Kudzma, Nashua, N. H.
Jokubas Lapėnas, Norwood, Mass.
Jonas Kazlauskas, Haverhill, Mass.
Jokubas Širvydas, Lowell, Mass.

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIU BANKAS
Prez., JUOZAP. KAVALIAUSKAS.
CENTRAS:
32—34 CROSS ST., BOSTON, MASS.
SKYRIUS:
366 BROADWAY, SO. BOSTON.

Parsiduoda Savastis su Namu.
257—263 Broadway,
So. Boston, Mass.
Atviras pamatymui kiekvieną dieną išskiriant subatas nuo 8 iš ryto iki 4 po pietų.
Jeigu patiks parašyk del pasikalėjimo pas:
JOSEPH C. PHELAN,
411 BROAD ST., LYNN, MASS.

PER 60 METŲ
Vedama per patyrusius Bankierius
PADĖKIT SAVO PINIGUS Į
Franklin Savings Banka
BOSTONO MIESTE
6 PARK SQUARE
Perviršis $1,400,000
Depasitų $21,000,000
Pinigus yra sunku sutaupyti, bet lengva pražudyti. Buk užtikrintu kad tie žmones, kurie investina jusų pinigus yra saugus, ištikimi ir patyrę bankieriai.